Värmdö Journalen

Din lokaltidning om människor och händelser i Värmdö • Tel 070-433 60 87 • Nummer 2 • Juli 2015 • Årgång 10

- **Bred politisk uppgörelse om fler hyresrätter**
- **Framtidssatsning i anrik bruksort**
- **Lyft för Gustavsberg**

Värmdö Journalen

Utges av Värmdö Informationstjänst
Ansvarig utgivare: Birgit Wahrenberg
Adress: Tyra Lundgrens v 6, 134 40 Gustavsberg
Tel 070-433 60 87

E-post Ny: varmdo.informationstjanst@gmail.com
Redaktör: Birgit Wahrenberg
Bankgiro: 5831-9500. Plusgiro:18 37 13-7
Spridning: Hushåll i Värmdö kommun
Annonser: Mirjam Pätsi-Ullberg, tel 070-495 33 09
E-post:Mirjam_ul@hotmail.com
Layout: Värmdö Informationstjänst
Upplaga: 20 000 ex
Utkommer med 4 nummer per år
Distribution: SDR och Posten
Distributionsfrågor: Värmdö Informationstjänst
Tryck: Lenanders Grafiska AB

Manusstopp för nr 3 2015: 31 augusti 2015
Utkommer: oktober 2015
ISSN: 1653-5421

Eftertryck endast med redaktionens tillstånd och efter överenskommelse med upphovsmannen.

Foto där annat ej anges: Värmdö Informationstjänst
På omslaget: Lisa Larsons populära lejonfigur Gigant.
Tidningens medarbetare presenteras nedan

Nr 2 – Juni 2015

Birgit Wahrenberg
Chefredaktör och ansvarig utgivare. Journalist. Bred kommunal erfarenhet. Tidigare ansvarig för Värmdö kommuns informationstidning under nära 30 år. Väl förtrogen med Värmdös och Gustavsbergs historia, styre och leverne.

Christer Hedberg
Bor i Aspvik, norr om Gustavsberg. Frilansjournalist/redaktör med mångårig erfarenhet av samhällsfrågor, information och media. Numera egenföretagare men med ett långt förflutet som kommun- och landstingspolitiker (S) bl a som kommunalråd i Värmdö

Ammi Lundholm
Sjuksköterska.
– Att skriva medicinska artiklar som kan vägleda människor till en bättre hälsa är drivande men även ett poetiskt inslag i skrivandet passar mig. Jag tycker också om att röra mig i naturen och sjunga i kör.

LG Nilsson
Med en ungdomskarriär som popmusiker och komiker har LG arbetat som copywriter, creative director, filmproducent, radio- och reklamproducent och eventarrangör mm. LG bor i den äldre delen av Gustavsberg.

Eva Bergström
Bor vid Beatelund, Är marknadsekonom och har gjort stora kampanjer, bl a radiohjälpskampanjer för flera handikapporganisationer, Varit redaktör för tidningar och har ett stort kunnande kring samhällsfrågor. Är mycket intresserad av att utveckla häst- och besöksnäringen samt Värmdö som landsbygdskommun.

Mirjam Pätsi-Ullberg
är VärmdöJournalens annonsförsäljare. Värmdöbo som har jobbat med inköp, försäljning och senast ett socialt projekt med Värmdö kommun. Bildade IFD (www.IFD.se) efter Estonias förlisning och har under tjugo års tid ordnat hjälpsändningar, bedrivit verksamhet med att sälja gåvor till förmån för Estland och ungdomshemmet som föreningen byggt i Tallinn.

keramik
studion
GUSTAVSBERG

Prenumerera gratis på
NACKA VÄRMDÖ TALTIDNING

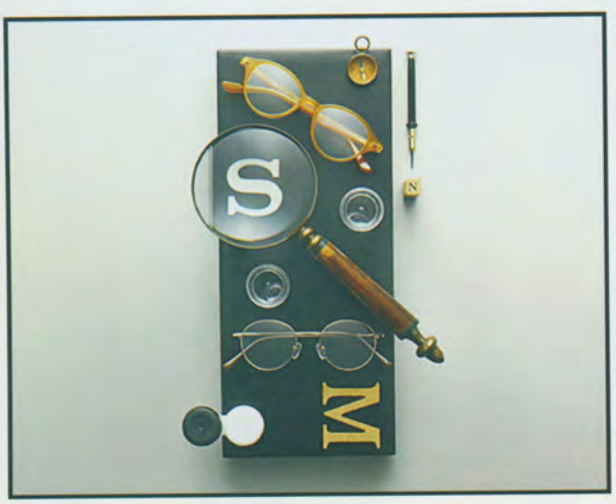
Tidningen är gratis och innehåller bland annat information och nyheter från kommunerna, föreningsmeddelanden, evenemangs-, tal- och lästips.

Innehållet speglar aktuella och lokala nyheter och frågor av samhällskaraktär. I några nummer kan du också lyssna på reportage. Cirka 20 nummer per år.

Vill du prenumerera? Läs mer på www.nacka.se eller ring 08-718 80 00.

NU I DAISYFORMAT

SYNUNDERSÖKNING
UTÖVER DET VANLIGA

Självklarheter på Synsam.

SYNSAM
SYNSAM VÄRMDÖ KÖPCENTRUM
FENIX VÄG 14 | 08-570 345 50

Vi ses i Värmdö i sommar!

Stad, hav och natur. Välkommen till Värmdö, en plats för möten mellan människor.

VÄRMDÖ KOMMUN

Styr eller avgå

Axel Danielsson föreläste på ett inspirerade sätt om kommunallagen för Värmdös politiker och tjänstemän.

Det handlade om att styra eller avgå, fick deltagarna veta. Den nya Värmdösalen i Kommunhuset kan ibland bli lite kylig och då är det bra med en pläd.

Med den något provocerande rubriken föreläste konsulten **Axel Danielsson** för politiker och tjänstemän i Värmdö kommun.

Föreläsningsserien var uppdelad i två delar. Först ut var nämndernas presidier och tjänstemän till dem som sedan följde upp med övriga förtroendevalda och berörda kommuntjänstemän.

Med sin frimodiga stil fångade han åhörarna med igenkännande leenden och skratt. Ämnet var kommunallagen och kommunal nämndadministration, ett ämnesområde som normalt inte brukar locka till skratt. Axel Danielsson lyckades göra frågeställningarna levande med olika exempel och rättsfall.

Han betonade att den kommunala verksamheten är i "demokratibranschen" till skillnad från andra branscher. På det sättet tydliggjordes skillnader och vad som är möjligt och tillåtet inom de lagar som omger den kommunala verksamheten. Flera gånger blev åhörarna uppmärksamma på sitt ansvar och att det faktiskt är majoritetens uppgift att styra. Om du inte kan eller vill det är det bara att avgå, menade han.

Föreläsningsserien gav både kunskap och inspiration till de drygt 100-talet närvarande, var av många nyvalda politiker. Föreläsningarna är en del i den politikerutbildning Värmdö kommun håller i början av varje mandatperiod. Efter valet 2014 har Värmdö kommun en politisk majoritet bestående av fyra partier (M)-(FP)-(KD)-(C) och där övriga fyra partier (S)-(MP)-(V)-(SD) utgör opposition. Alla partier är representerade i kommunstyrelsen och i övriga nämnder och styrelser är en del av dem representerade beroende på sin storlek i kommunfullmäktige.

Text & bild CHE

Ny politisk sekreterare för FP i Värmdö

Helena Håkansson.

Bild JAN ANJAM

Folkpartiet har utsett **Helena Håkansson** som ny politisk sekreterare i Värmdö. Hon är engagerad i Folkpartiet i Nacka som ersättare i Fritidsnämnden i Nacka kommun. Helena är bosatt och uppvuxen i Nacka och har haft mycket kontakt med Värmdö.

Helena driver eget företag inom försäljning, marknadsföring och framtidsanalys. Som agronom har hon också ett stort intresse för landsbygdsutveckling och de gröna näringarna i stort.

– Värmdö och Nacka är min hembygd. Det ska bli spännande att skapa en plattform inom Folkpartiet i båda kommunerna, det finns många frågor som påverkar invånarna över kommungränserna. Inte minst nu med den snabba befolkningstillväxten i regionen, säger Helena.

På Värmdö är hon idag engagerad i Värmdö Hästvägsförening som arbetar med att hästar ska kunna röra sig säkert utomhus utan att störa eller förstöra. Helena Håkansson arbetar deltid som politisk sekreterare.

Miljöpartiet de Gröna i Värmdö har två nya språkrör

Malin Åberg Aas lämnar sina uppdrag som gruppledare för MP Värmdö samt i Kommunstyrelsen och i Kommunstyrelsens planutskott, på grund av nytt arbete på Miljöpartiets riksdagskansli.

De nyvalda språkrören **Filip Joelsson** och **Hanna Thorell** har båda en gedigen politisk bakgrund i MP Värmdö. Filip Joelsson är ledamot i Kommunfullmäktige och föreslagen som ny ledamot i Kommunstyrelsen och i Kommunstyrelsens planutskott.

– Värmdö växer och det är viktigt att tillväxten sker på ett hållbart sätt, både socialt och miljömässigt. Jag har tidigare arbetat med både ungdomsfrågor och sociala frågor och får nu även planfrågorna på mitt bord. Det ger mig möjlighet att hålla ihop alla delar av den gröna politiken, säger Filip Joelsson, språkrör för MP Värmdö.

Det andra språkröret Hanna Thorell är ersättare i Kommunstyrelsen och ledamot i Kommunfullmäktige och Bygg- Miljö- och Hälsoskyddsnämnden. Hanna var under föregående mandatperiod vice ordförande i styrelsen för MP Värmdö och politisk sekreterare.

– Efter att ha varit framgångsrika i att få igenom vår gröna politik i Värmdö under föregående mandatperiod är det tråkigt att konstatera att omställningsarbetet i kommunen nu har avstannat. Vi kommer därför att driva

Språkröret Hanna Thorell och Filip Joelsson.

en aktiv oppositionspolitik för att lyfta hållbarhetsfrågorna på agendan igen, säger Hanna Thorell.

Tandläkare Anders Wahlberg

Tandhygienist Marie Ljungberg

Gustavsbergs Hamn
Tyra Lundgrens väg 6
134 40 Gustavsberg
08-570 319 80

Tandsköterska Kerstin Jorstad

Hälsar gamla och nya kunder välkomna!

INFORMATION FRÅN RENHÅLLNINGEN

Sophämtning under sommaren
Du vet väl om att under vecka 25 till och med vecka 34 så kör sopbilen varje vecka i ditt område. Ställ bara ut kärlet på samma veckodag som du brukar så blir det tömt Gäller båda kärlen för dig som sorterar ut ditt matavfall.

Hemmesta, Brunn och Djurö återvinningscentraler – för hushållens grovavfall
Hemmesta och Brunn har öppet kl.13:00–19:00 måndag till torsdag t.o.m. den sista augusti.
Djurö har öppet på torsdagar kl. 15:00–19:00.
Alla tre återvinningscentralerna har öppet på lördagar kl. 09:00–15:00.

Återvinningscentralerna i skärgården
Möja och Runmarö har öppet under veckorna 18–42 på torsdagar jämn vecka kl. 17:00–19:00 och på lördagar udda vecka kl. 09:00–13:00.
Under samma period har Svartsö öppet på lördagar kl.11:00–13:00.

Slamtömning
Tänk på att inte ställa blomlådor på och nära anslutningsplatsen för slamtömningen. Markera också var anläggningen är placerad för att underlätta inför tömningen.

För mer information om avfall och återvinning
Besök kommunens webbplats *varmdo.se* under Bygga, bo och miljö.

VÄRMDÖ KOMMUN

Stefan Jonsson
Leg Tandläkare
allmäntandvård

Outi Aalto
Leg tandsköterska

Patrik Mofors
Leg Tandläkare
implantat och protetik

Lena Sihlén
Leg Tandhygienist,
leg Tandsköterska

Medlem av Sveriges Tandläkarförbund

PRIVAT TANDLÄKARNA

Allmän tandvård, Hygienistbehandlingar, Implantatbehandlingar, Tandblekning, Tandreglering

Hälsans Hus Tandvård

Skogsbovägen 5
mitt emot kommunhuset

tel 570 323 88
stefan@sjdental.se
Ny hemsida: www.varmdotandlakarna.se

Lyft för Gustavsberg

Värmdös välkända och anrika centralort får nu ett ordentligt lyft. I centrala Gustavsberg kommer ca 2 400 nya bostäder att byggas och gröna parkstråk anläggas. Bostadsrätter, hyresrätter, stadsradhus och småhus kommer att förtäta Gustavsberg, där efterfrågan redan är stor.

Sofia Vogel, till höger, är projekledare för Gustavsbergsprojektet och Carin Carlsdotter Denell, kommunikationsansvarig. Bild IW

Gustavsbergsprojektet omfattar Porslinskvarteren och Seglarbyn i hamnområdet samt övriga centrala delar i Gustavsberg som Centrum och stadssparken, Strandvik, Vattentornsberget, Kvarnbergsterrassen, Mariaterrassen, och Ösby Lillskog. Utbygganden av Porslinskvarteren beräknas ske under en 10-årsperiod.

Nya hyreslägenheter

20 procent av alla bostäder i Gustavsbergsprojektet planeras bli hyresrätter. Totalt blir det fem områden med hyresbostäder i Porslinskvarteren; två byggs av Stena Fastighets AB, två av Riksbyggen och ett kvarter av SKB (Stockholms Kooperativa Bostadsförening, Kooperativ Hyresrättsförening. Inflyttning sker under 2017-2018. Hyresrätter kommer även att byggas i Gustavsbergs Centrum.

1500 bostäder i Porslinskvarteren

Här började för nära 100 år sedan en unik konsthistoria och porslinstillverkning. En stor del av kulturen finns ännu kvar och historiens vingslag gör sig påmind både här och där.

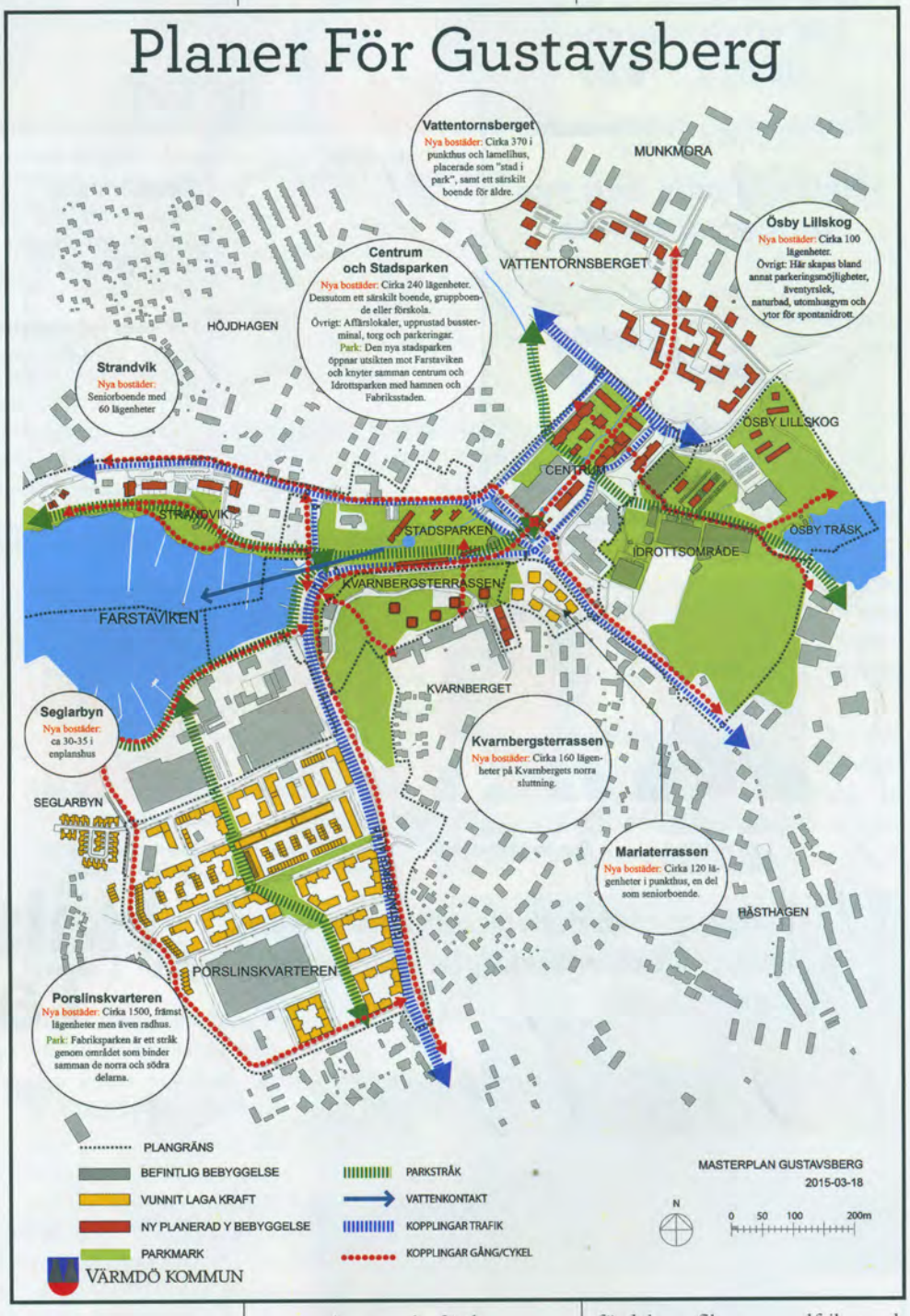
Miljön, som tidigare varit otillgänglig för allmänheten, öppnas nu upp i samband med att bostadskvarteren byggs. Flerbostadshus, radhus och stadsradhus kommer att byggas av JM AB, Ikano Bostad AB, Järntorget Fastighets AB, Västra Portvaktsstugan AB, Landvik & Dahl Fastighets AB och Blå Eken.

Trafiken och stadsparken

Gustavsbergs Centrum kommer även i fortsättningen att vara en knutpunkt för bussar och erbjuda service till boende i området. Parkeringsplatser och bussterminal ska integreras i närmiljön på ett naturligt sätt.

Vägen mellan mellan Gustavsbergs kyrka oh församlingsgården Kyrkettan föreslås öppnas för trafik

Ett trafikprincip togs i kommunstyrelsens planutskott i slutet av mars. Målsättningen är att fördela trafiken, ge valfrihet och sammantaget ha en hög kapacitet för såväl biltrafik som kollektivtrafik.

En stadspark, ett sammanhållet grönstråk, ny bostadsbebyggelse, nya verksamhetslokaler, förskola och ett särskilt boende ingår i planerna.

Kvarnbergsterrassen

Även det planerade bostadsområdet Kvarnbergsterrassen har fått nya förutsättningar. Bebyggelsen föreslås uppföras på Kvarnberget istället för att lägga den i Kvarnbergets sluttning, med cirka 160 lägenheter. I tidigare planförslag ingick även stadsparken vid kyrkan. Den nya detaljplanens syfte är att möjliggöra ny bebyggelse samt tydliggöra och öka kvalitén i det allmänt tillgängliga naturområdet.

Strandvik

Strandvik är pärlan vid vattnet där invånarna träffas till bland annat Valborgsmässofirande. Parken är en viktig träffpunkt och en del av ett sammanhängande parkstråk genom hela centrala Gustavsberg. Området är även viktigt för båtlivet med många bryggor och båtupplag.

Den gröna och lummiga karaktären ska bevaras och utvecklas med promenadstråk längs havsviken. Detaljplanen möjliggör att cirka 60 nya bostäder kan byggas i området, inklusive nya bostäder i den befintliga villan Strandvik som ska rustas upp och skyddas. Det är JM AB som är byggherre. Inom planområdet finns förutom villa Strandvik befintlig bebyggelse som till största del ska bevaras och skyddas i detaljplanen. Planförslaget medför att parken förbättras och att en strandpromenad anläggs, med trevliga platser för vila och utblick över viken.

Utställningsskedet har avklarats då information om förslaget skickats ut för synpunkter till berörda parter så som länsstyrelsen, kommunens enheter, organisationer och föreningar samt till fastighetsägare inom planområdet samt till angränsande i planområdet.

Gå in på varmdo.se/gustavsberg om du vill veta mer om Gustavsbergsprojektet.

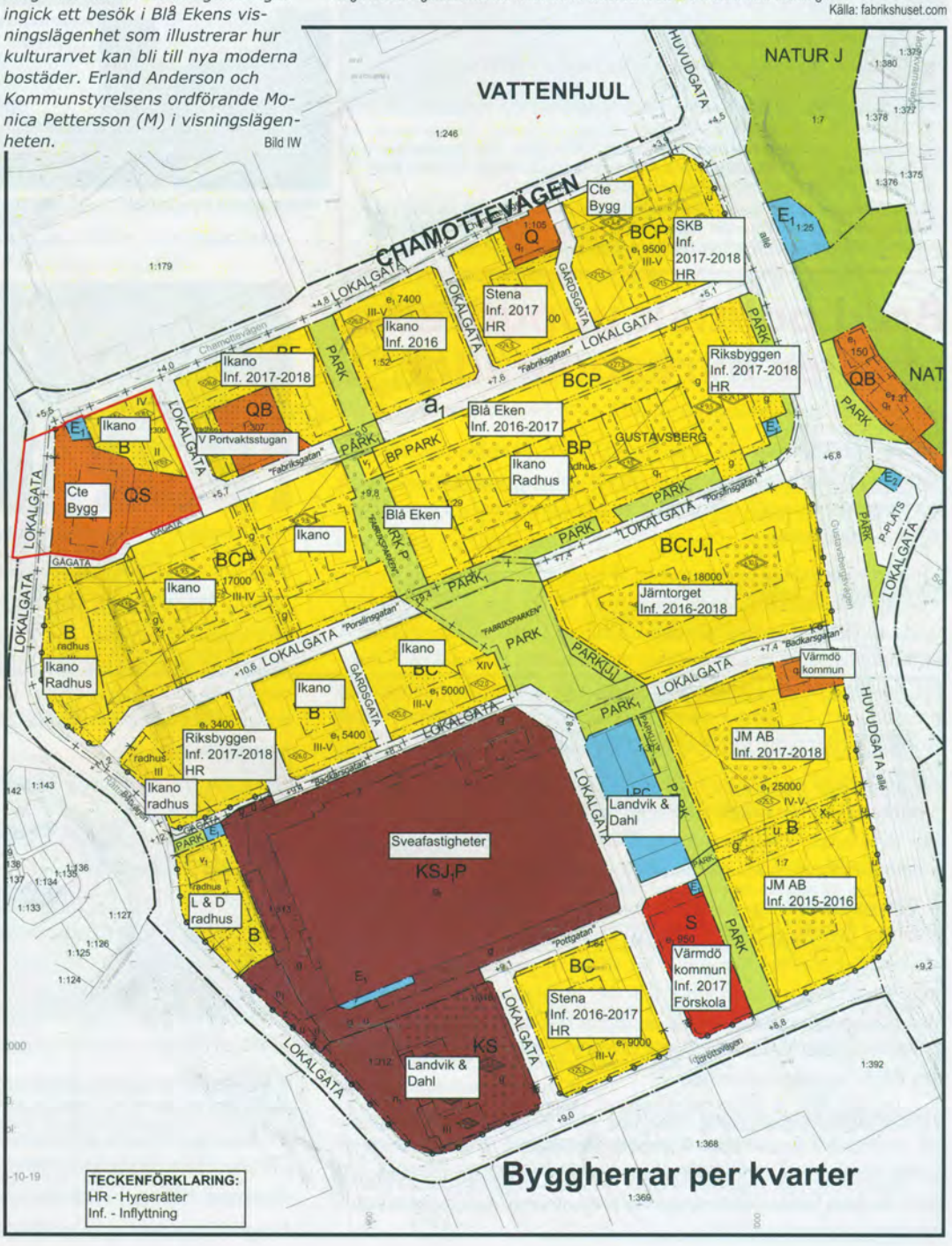
Kommunens pressträff "Kulturarv viktig del av nya Gustavsberg" innehöll en guidad visning genom de mest intressanta byggnads- och utvecklingsprojekten. Guide var Erland Andersson, genuin Gustavsbergare och tidigare anställd på Sanitetsporslinsfabriken i Gustavsberg. På bilden: Under guidningen ingick ett besök i Blå Ekens visningslägenhet som illustrerar hur kulturarvet kan bli till nya moderna bostäder. Erland Anderson och Kommunstyrelsens ordförande Monica Pettersson (M) i visningslägenheten.

Bild IW

Det gamla fabriksområdet vid Gustavsbergs Hamn håller på att omvandlas och byggs nu om till en levande stadsdel med bostäder, butiker, caféer och parkstråk. Den tidigare sanitetsfabrikens kraftfulla och storskaliga karaktär bevaras samtidigt som huset bearbetas och kompletteras med två nya våningsplan för att skapa en attraktiv och särpräglad bostadsmiljö. Omvandlingen från fabrik till skräddarsydda och högkvalitativa lägenheter har påbörjats. Ursprungliga detaljer såsom stora fönster, kraffulla pelare och balkar av betong kommer att ge bostäderna en unik karaktär och vittnar om byggnadens industriella historia. Tack vare den höga takhöjden kommer en del av lägenhetytan att få en praktiskt loft. Påbyggda delen inrymmer främst lite större lägenheter om 4 rum och kök och de får en annan utformning än i det övriga huset.Lägenheterna har utsikt mot vattnet samt stora terrasser eller balkonger.

Källa: fabrikshuset.com

Bilderna visar några av VärmdBostäders bostadsområden.

Rutens väg
Byggår 1958/94

Skyttevägen,
Byggår 1970

Hästhagen
Byggår 1950

Björkås Byggår 1968

Farstadal
Byggår 2008

Kullsvedsvägen Byggår 1985

Hemmesta centrum
Byggår 2006

Mäster Palms väg
Byggår 1995

Fiskgjusevägen Byggår 1986.

Charlottendal Byggår 2007.

Nelsonstigen Byggår 1972

Skänkelvägen Byggår 2005

Harry Petterssons väg
Byggår 2006.

Markörplan
-Maröstigen
Byggår 1975

Torshäll Byggår 2004.

OM VÄRMDÖBOSTÄDER

30 oktober 1950 bildades Stiftelsen Gustavsbergs Bostäder av dåvarande Gustavsbergs kommun. Syftet var att som allmännyttigt bostadsföretag förvärva, bygga och förvalta fastigheter och tomträtter för upplåtelse av hyresbostäder. En uppgift som tidigare Gustavsbergs fabriker stått för.

Det första byggprojektet blev radhusen på Thun-Ollevägen och Bäckstigen i Lgnet, Gustavsberg. I takt med samhällsutvecklingen tillkom under en följd av år bostadsområden i Bostadsstiftelsens regi, t ex Rutens väg, Björnskogsvägen, Renvägen och Skyttevägen.

Vid kommunsammanslagningen 1974 införlivades Djurö/Stavsnäs Bostadsstiftelse med Stiftelsen Gustavsbergs Bostäder. I mitten av 1970-talet byggdes lägenheterna på Nelsonstigen , Markörstigen och Markörplan. På 1980-talet kom nästa stora bostadsutbyggnad då Kullsvedsvägen i Hemmesta uppfördes, följt av Fiskgjusevägen i Gustavsberg.

1994 ombildades Bostadsstiftelsen till aktiebolag, Värmdö Bostäder AB. 1995 är det Ingarös tur. Då byggs hyreslägenheter och förskola på Mäster Palms väg i Brunn.

Början på 2000-talet var en expansiv tid för bolaget då Hästhagsområdet i Gustavsberg köptes av Stenafastigheter.

2004 byggdes Torshäll i Hemmesta och 2006 Harry Pettersson väg i Gustavsberg.

Punkthusen i Hemmesta Centrum kom 2006 och 2007 hyreslägenheterna i Charlottendal intill Värmdö Marknad.

Ett kvarter i Farstadal blev inflyttningsklart 2008-2009. De senaste bostadsområdet är 12 hyreslägenheter och fem gruppbostäder i Västra Mörtnäs nära Värmdö Köpcentrum som var klara under 2014.

VärmdöBostäder har idag 2 060 bostadslägenheter och 109 lokaler. Harry Pettersson (S) var ordförande 1954-1973, Torsten Rolf (S) 1974-1985. Nuvarande ordförande är Magnus Norberg (M).

Bilder VÄRMDÖBOSTÄDER

Bred politisk uppgörelse om fler hyresbostäder

Allians för Värmdö (M, FP, C, KD) och Socialdemokraterna i Värmdö (S) har kommit överens om att göra en rekordsatsning på nya hyresbostäder och renovering av allmännyttans – VärmdöBostäders – lägenheter.

– Jag tror att många uppskattar att vi skapar förutsättningar för fler bostäder och långsiktigt klok ekonomisk utveckling. Genom att använda en del av försäljningssumman till att betala av lån, stärker vi kommunens soliditet och minskar den framtida ränterisken. Värmdös skuldbörda på 1,6 miljarder kronor är annars en försvårande omständighet för kommunens framtida investeringsbehov säger **Monica Pettersson**, kommunstyrelsens ordförande (M).

För att lyckas erbjuds en kapitalstark och långsiktig partner att bli minoritetsägare i Värmdö Bostäder AB genom att förvärva 49 procent av aktierna, vilket betyder att Värmdö kommun och dess medborgare fortfarande har full kontroll över bolaget.

– Vi har drivit frågan om fler hyresrätter hårt. Nu kan vi bygga 1000 nya hyreslägenheter de närmaste fem åren och renovera beståndet. Vi har också fått gehör för att en ny partner ska ge jobb åt unga och arbetslösa värmdöbor och mer inflytande åt hyresgästerna. Med avtalet säkrar vi dessutom att ingen bostadsköande värmdöbo tappar sin köplats efter fem år, det känns bra, säger **Annika Andersson Ribbing**, oppositionsråd (S).

– Jag är glad över att vi har lyckats nå en bred och ganska unik politisk överenskommelse här i Värmdö. Vi skapar bra förutsättningar för fler bostäder och möjligheter att utveckla våra centrumområden, säger **Anders Gullander** kommunalråd och ordförande i kommunstyrelsens planutskott (FP).

Från Alliansens och Socildemkraterns gemensmma pressinformation i april. Fr.v: Anders Gullander (FP), Annika Andersson Ribbing (S), Stefan Dozzi (KD), Monica Pettersson (M), Ina Ununger (C). Bild IW

Allians för Värmdö och Socialdemokraterna har bestämt att merparten av summan (2/3) som aktierna säljs för, totalt minst en miljard kronor, ska stanna i Värmdö Bostäder AB. Den nya delägaren ska då tillföra sin proportionerliga andel – nästan lika mycket – pengar till bolaget. Resterande belopp (1/3) används för att betala av på kommunens lån.

– Jag känner mig trygg med det faktum att vi nu på bred front arbetar med att finna en god och ansvarsfull aktör som kommer in som delägare i Värmdö Bostäder och som vill arbeta vidare med att stärka och utveckla hyresrätten som boendeform i Värmdö kommun för kommuninvånarnas bästa, säger Stefan Dozzi (KD).

– Centerpartiet är mycket nöjda att det nu ges förutsättningar för att tillfredsställa det skriande behovet av att bygga små och kostnadseffektiva hyresbostäder för Värmdös invånare vilket är en av Centerpartiet tre huvudfrågor i alliansöverenskommelsen. Vi välkomnar också att det är en bred överenskommelse, säger **Ina Ununger** (C).

– Vi är väldigt glada över att många hörts av och visat intresse för ett delägarskap. Vi är förvissade om att vi kommer få en bra lösning för både hyresgäster, kommunen och den nya delägaren, säger kommunstyrelsen ordförande Monica Pettersson (M) och Annika Andersson Ribbling (S) i en gemensam kommentar.

Frågan kommer att behandlas i kommunfullmäktige efter sommaren.

Rätt man i ny organisation

Värmdö kommun har sedan valet förra året gjort en omfattande organisationsförändring med en helt ny struktur där Henrik Lundberg är en av de relativt nya och är samhällsutvecklingschef inom Samhällsbyggnadsavdelningen.

Han har tidigare varit stadsarkitekt i Haninge i 22 år. En erfarenhet som kommer väl till pass i Värmdö kommun.

Henrik Lundberg är ansvarig för kommunens detaljplaner men också mark- och exploateringsfrågorna.
– Det är en bra kombination, menar Henrik Lundberg, delarna hänger ju ihop. Och vi hanterar detaljplaneförslag som omspänner alla delar av kommunen. Hans enhet i Värmdö kommun består 27 medarbetare. Alla med olika specialkompetenser, varav 17 i den s.k. plangruppen och 10 i exploateringsgruppen. I plan- och exploateringsgruppen arbetar de med att utveckla rutiner och ökad kunskap för en effektivare samhällsbyggnadsprocess.

Enheten har idag ett 90-tal detaljplaneuppdrag med ett 70-tal aktivt pågående detaljplaner och på väntelistan finns ytterligare ett 20-totalt ärenden.

Utvecklingen av Gustavsberg, från Ingarökrysset fram t o m Gustavsbergs centrum är högt prioriterat, men även Hemmesta centrum och Brunns centrum ska detaljplaneläggas parallellt
– Det innebär flitiga kontakter med byggherrar och boende, som är av största vikt, konstaterar han.

– En för kommunen högst strategisk fråga är de s.k. prioriterade förändringsområdena. Där är det aktuellt att förtäta och dra fram vatten och avlopp. Aktuella sådana områden är t ex Torsby, Kovik, Strömma, Mörtnäs och Norra Lagnö. Det kan många gånger handla om komplicerade processer med kommunens miljömål i fokus, framhåller Henrik Lundberg.

Omdaningen av centrala Gustavsberg med åtta olika detaljplaner och ombyggnader i fabriksområdet, de s.k. Porslinskvarteren, står också i fokus för samhällsbyggnadsavdelningen. Åsikterna är många, inte minst när det gäller gestaltningsfrågorna. Vad betyder den gamla bruksmiljön för Gustavsberg och hur påverkar de nya bostadskvarter denna bruksmiljö?
– Mycket kan regleras med detaljplaner och i exploateringsavtal mellan kommunen och byggherren, men understryker Henrik Lundberg och fortsätter.

Henrik Lundberg, samhällsutvecklingschef i Värmdö kommun sedan april förra året. Bild VÄRMDÖ KOMMUN

– Den nya miljön "måste prata" med den gamla. Ibland behövs en föryngring. Strandskyddet är viktigt i en skärgårdskommun som Värmdö, men det är också en förbudslagstiftning som måste och ska hanteras.

Med sina erfarenheter av stadsplanering är Henrik Lundberg på många sätt rätt man. Han är också öppen för dialog och tar till sig synpunkter på stadsbilden.

Varför inte göra i Värmdö som i Stockholm, nämligen utse **"Årets Värmdöbyggnad"**, avslutar Henrik Lundberg.

Text CHE BW

Diger detaljplanelista i Värmdö

Några detaljpaner ur den digra listan. Bild IW

Gustavsberg
I kommundelen Gustavsberg pågår för närvarande arbete med 16 olika detaljplaner. Störst är Gustavsbergsprojektet som inom sig innehåller flera planer var av några ännu inte påbörjade såsom Vattentornsberget och f.d. Domusparkeringen. I fabriksområdet, Porslinsstaden, synd flera byggprojekt vara igång. Iögonfallande är skelettet av sanitetsfabriken som väntas bli omgjort till bl.a. hyresbostäder av företaget Blå Eken. Även Stenafastigheter, Riksbyggen och SKB kommer att bygga hyresbostäder i området, totalt planeras 480 hyreslägenheter. I övrigt kommer bostadsrätter och villor att byggas här. Totalt finns plats för 2 400 nya bostäder.
På den långa listan över olika detaljplaner finns också planering för två nya höghus i Munkmora, äldrebostäder i Strandvik samt trygghetsboenden vid Gustavsgården. Men även några trafiklösningar i Mörtnäs och Ingarökrysset samt fem så kallade PFO-planer, som syftar till VA försörjning, bl.a. i Kovik, Långsunda och Norra Lagnö. Ett nytt arbetsplatsområde skissas i Kil, vid Norra Lagnö avfarten.

Värmdölandet
På Värmdölandet fortsätter planeringen för VA i åtta olika områden samt för nybyggnation i Haghulta och Hemmesta centrum. Planeringen för helikopterbas i Nyvarp/Myttinge rullar vidare liksom plan för motorkrossbanan där samt Torsby och Dragudden. En ny kyrkogård planeras vid Värmdö kyrka och en småbåtshamn i Sund. Älvsby Industriområdet är föremål för utvidgning.

Ingarö
Även på Ingarö sker en rad planerande. I Vargbacken, ovanför Brunn skola, planeras sedan många år plats för 140-tal seniorlägenheter med kooperativ hyresrätt. Nytt är däremot ett särskilt boende för äldre vi Pilhamn och ett par tre olika planer för Brunn centrum samt Kulla-Karby.

Fågelbrolandet och skärgården
Ännu en gång görs förberedelser för en större planering av Stavsnäs Vinterhamn och några förtätningar. Och i skärgården är det Sandhamn och Svartsö som är föremål för detaljplanering i några områden.

På kommunens hemsida (www.varmdo.se), under fliken "Bygga, bo och miljö" finns samtliga detaljplaner som är på gång beskrivna. Men till det finns ett 20-tal detaljplaner som står på tur och väntar att få komma i gång.

Framtidssatsning i anrik bruksort

Från vänster: Katharina Klotz, Marketing Manager Villleoy & Boch Gustavsberg, Monia Pettersson (M), kommunstyrelsens ordförande i Värmd, Andreas Pfeiffer., Division Manager Bath & Wellness Vilkleroy & Boch och Frank Göring, CEO Villeroy & Boch.

Det nya huvudkontoret för Villeroy & Boch är Tornhuset i Gustavsbergs Hamn

Den 8 maj hölls den officiella invigningen av Villeroy & Boch Gustavsbergs nya logistik- och monteringsanläggning på Ekobacken i Gustavsberg. Öppnandet av den nya anläggningen markerar starten på en ny tid för företaget, som fullserviceföretag inom sanitetsporslin.

På plats fanns representanter från Villeroy & Boch och Värmdö Kommun. Anläggningen kommer att förse kunder i hela norra Europa med badrumsprodukter.

– Att bygga den nya anläggningen på Ekobacken har varit ett strategiskt viktigt beslut för oss. Det innebär att vi kan bli en mer flexibel aktör i norra Europa, säger **Andreas Pfeiffer,** divisionschef för Bath & Wellness på Villeroy & Boch.

Skräddarsytt

Utöver anläggningen på Ekobacken, sker fortfarande utveckling av produkter och varumärket i det klassiska Tornhuset i Gustavsberg. Företaget har en stolt och framgångsrik historia, och öppnandet av Ekobacken är en hörnsten för att vara så en konkurrenstålig aktör i framtiden, som vi är idag. Det handlar om att kunna erbjuda skräddarsydda lösningar som ger såväl kvalitet som trygghet till proffs och slutanvändare.

– Porslin har alltid varit en viktig del av vårt företag, nu breddar vi vårt erbjudande till att

Ekobacken är primärt bl a en logistikanläggning med lagerhållning. Bild IW

även innefatta det kompletta badrummet – det är det som kunderna köper. Det här innebär en viss förändring av vår affärsmodell – men våra kunder kommer känna igen sig i att vi som alltid står för hög kvalitet, skandinavisk design och hållbarhet, säger **Katharina Klotz,** Marketing Manager på Villeroy & Boch Gustavsberg.

Egenskaper som leveranskapacitet, hög service och planering för lösningar av det kompletta badrummet är viktiga nycklar för Gustavsberg. Lokal kvalitetskontroll kommer att säkerställa kvaliteten av såväl interna som externa leverantörer.

Fjärde vågen

Företaget Gustavsberg har funnits på orten sedan 1640 då man inledde produktion av tegelstenar. Sedan dess har verksamheten förändrats radikalt både då man förändrat sin inriktning både en och två gånger, till produktion av hushållsporslin och sedermera sanitetsporslin.

– Det är en otroligt spännande tid vi står inför. På sätt och vis står vi inför en fjärde våg av vår företagshistoria och det är upp till oss att vara rustade, säger **Carl-Johan von Plomgren,** Sales Director på Villeroy & Boch Gustavsberg AB.

En investering på cirka 130 miljoner kronor för den nya enheten på Ekobacken visar Villeroy & Boch sitt långsiktiga engagemang i orten Gustavsberg. På Värmdö kommun är man stolt över den historia man delar med företaget, men också glad att Villeroy & Boch

Vattenbeskärning på Ekobacken.

Gustavsberg fortsätter investera i regionen.

– Gustavsberg som företag är en viktig kulturbärare och arbetsgivare på orten. Därför är det mycket viktigt för oss att de fortsätta investera i kommunen och vi är glada över att de valde att satsa på Ekobacken, säger **Monica Pettersson** (M), kommunstyrelsens ordförande i Värmdö kommun.

Bakgrund

Gustavsbergs historia sträcker sig ända till 1640, och sedan 1825 har man tillverkat porslin i den skärgårdsnära kommunen.

År 2000 köpte det tyska företaget Villeroy & Boch upp Gustavsberg i ett steg att stärka positionen på den nordiska marknaden. Det har även gett kapaciteten att genomföra den nödvändiga förnyelsen av varumärket Gustavsberg – och inte minst uppförandet av den nya anläggningen.

Ekobacken fokuserar framförallt på logistik och montering. På huvudkontoret i Gustavsberg arbetar man fortsatt med produktutveckling och förnyelse av såväl varumärket som företaget – från produktions- till serviceföretag

Gustavsberg har fortsatt produktion av bland annat kranar för kök och badrum i Sverige i fabriken i Vårgårda.

Fakta Ekobacken

Byggstart:juni 2014
Öppning: januari 2015
Yta: 8 500 kvm
Medarbetare:105 i Gustavsberg (totalt 420 i Norden)
Pallplatser: 11 000
Adress: Leveransvägen 48, Gustavsberg
Investering: 130 miljoner kronor
Byggare: NCC

Villeroy & Boch Gustavsberg AB är en av Skandinaviens ledande producenter av badrumsprodukter. I koncernen ingår varumärkena Gustavsberg och Villeroy & Boch, som har fokus på alla produkter inom badrummet, t ex WC, tvättställ, blandare, badrumsmöbler, badkar och massagebadkar. Företaget är ett helägt dotterbolag till den tyska koncernen Villeroy & Boch AG och tillhör därmed en av Europas största producenter av badrumsinredningar.

PRESSMEDDELANDE VILLEROY & BOCH GUSTAVSBERG AB
BIILDER VILLEROY & BOCH GGUSTAVSBERGS ab

Längst t.h: Biljett med Lejon-Maxi till Lisa Larsons utställning i Shigaraki Cultural Ceramic Park. T.h: Det lokala tåget till utställningen med bild på Lisa Larsons textilmönster katten Mickey.

Bild JOHANNA LARSON

Lisa Larson utomordentligt populär i Japan

Gustavsberg är ett stort varumärke i Japan sett till kvalitet och design. Som Värmdö Journalen tidgare berättat är Keramikerna **Lisa Larson** och **Stig Lindberg** i princip helgonförklarade. Skandinaviskt 1950- och 60-talsdesign röner stort intresse i Japan.

– Ända sedan utställningen på Porslinsmuseet i Guustavsberg 2010 har jag varit ombedd att ställa ut i Japan. Det var många av mina japanska fans som så den utställningen och som sedan arbetade för att få detta till stånd, berättade Lisa Larson i Värmdö Journalen 1 2013.

Keramikstudion, som ligger på Odelbergs väg 5D, i Gustavsberg grundades 1991 av Franco Nicolosi tillsammans med Lisa Larson och Siv Solin. En arbetslag av skickliga hantverkare tillverkar idag Lisa Larsons design och bevarar traditionen av keramiska gjutning, glasering och målning. Företaget har 11 anställda och har tre delägare. VD är **Franco Nicolosi,** en av delägarna, de andra är **Anders Engstrand** och **Johanna Nicolosi.**

På Årets Första Majfirande i Gustavsberg fick Keramikstudion utmärkelsen "Årets entreprenör privat sektor".

– Det är en stor ära för oss som vi vill dela med i fösta hand Lisa Larson som genom sitt unika konstskapande tillsammans med våra samtliga arbetskamrater genom sin yrkesskicklighet gör det möjligt att vår konstproduktion når ut i världen, framhåller delägarna.

Lisa Larsons skulptur till muséet i Japan. Sonen Mattias Larson, på bilden, har monterat den.

Bild JOHANNA LARSON

Gullviva, mandelblom, kattfot och blåviol

– Vi har nu den stora äran att tillsammans med Taubesällskapet och Gustavsbergs Porslinsmuseum lansera en helt ny dekor (bilden till vänster) formgiven av **Jan-Olof Landqvist,** berättar **Christina Strandberg,** VD på Gustavsbergs Porslinsfabrik

Tallriken, som mäter 28 cm, har fått namnet Sjösala oſert Taubes Sjösalavals. En del av avkastningen från tallriken Sjösala fonderas till förmån för ett framtida Taubemuseum.

Lanseringen skedde i samband med öppnandet av utställningen "Astri Bergman Taube – hemma i skärgården och ute i världen" på Gustavsbergs Porslinsmuseum i närvaro av sonen **Sven-Bertil Taube** som erhöll det första exemplaret.

Tallriken finns till försäljning via Gustavsbergs Porslinsfabriks webshop samt hos Gustavsbergs Porslinsmuseum. Den är förpackad i en fin presentförpackning och kostar 795 kr/styck.

Christina Strandberg berättar avslutnigsvis att hon var på Stockholms slott och uppvaktade prinsparet på lysningen.

– Förutan organisationer osv så var det mig veterligen Gustavsberg den enda företag som släpptes in denna dag, säger Christina Strandberg.

15% rabatt

Vid inlämnande av ifylld kupong får du ytterligare 15% på på våra redan låga priser. Vårt porslin ligger 30-60% under handelns ordinarie priser. Rabatten gäller även allt för det dukade bordet och köket.

Mailadress: .....

GUSTAFSBERG
MADE IN GUSTAVSBERG SWEDEN
Grundat 1825

Gustavsbergs Porslinsfabrik, Chamottevägen 2, vid Vattenhjulet
Gustavsbergs Hamn Öppet mån – fre 10-18, lör – sön 11-17
Tel 08-570 369 00. FAX 08-570 343 98
Hemsida: www.gustavsbergsporslinsfabrik.se

KUNGLIG HOVLEVERANTÖR

Boka kommunledningen för samtal och förbättrade kontakter

Med tjänsten Boka kommunledningen kan Värmdös företag boka och träffa kommunens representanter för samtal om förutsättningarna att driva och utveckla företag i Värmdö.

Det innebär att företagen kan boka in kommunledningen för ett besök i den egna verksamheten och där få möjlighet att presentera företagets aktuella frågor i en enkel dialogform.

Möjligheten att boka kommunledningen kan förbättra kommunikationen mellan lokala företag och kommunen. Genom den här tjänsten kan företagarna och kommunen lära känna varandra bättre via personliga möten. Kommunens politiker får också en inblick i företagarens vardag . Från kommunledningen medverkar **Monica Pettersson** (M), kommunstyrelsens ordförande, **Anders Gullander** (FP), kommunnalråd kommunstyrelsens vice, **Annika Andersson-Ribbing** (S), oppositionsråd samt **Stellan Folkesson**, kommundirektör. Dessutom deltar näringslivsenheten, **Lars Berlin**, näringslivschef och/eller **Cissi Grape**, näringslivssamordnare.

Om man vill boka ett möte så kan man kontakta Cissi Grape cissi.grape@varmdo.se Det finns tider utlagda på webben så kan man boka dem direkt där.

Drop-in för Värmdös företagare

Från juni har Värmdö kommun öppet hus för kommunens företagare. Där kan du som företagare varje måndag kl 14–16 möta näringslivsenheten som jobbar med kommunens företagarfrågor. Ingen föranmälan krävs.

– Alla företagare är välkomna med sina frågor, idéer och synpunkter. Vi vill ta vara på den kunskap och erfarenhet som finns hos Värmdös duktiga företagare. Näringslivsenheten finns här för din skull, säger **Ina Ununger** (C), ordförande i näringslivsnämnden. Syftet med att möta Värmdös företagare i den nya mötesformen, är att på ett enkelt och naturligt sätt kunna främja nya idéer, ge service och rådgivning samt underlätta nyetableringar. Kommunens mål är att verka för en bra attityd och en rak dialog med och inom näringslivet.

Besöksadress: Värmdö kommunhus, Skogsbovägen 9-11, Gustavsberg, måndagar kl 14-16

Frukost med nätverkande och spännande gäster

Frukostklubben arrangeras av Näringslivsenheten, Värmdö kommun och är ett samarbete mellan Näringslivsenheten och Värmdös Näringslivsorganisationer. VärmdöJournalen gjorde nedslag i kommunhusets Värmdösal på några av vårens träffar hos Frukostklubben.

Mia Törnblom

På temat ledarutveckling, coaching och att bygga medarbetarskap med ansvarskultur gästade **Mia Törnblom** Frukostklubben 5 februari. Hon talar om vikten av det personliga ledarskapet och hur en stark ansvarskultur påverkar individer och grupper.

Värd för frukosten var NoVAQ (Nacka och Värmdö Affärsqvinnor), ett nätverk för kvinnor som är företagare på hel- eller deltid, i uppstart, går i funderingar kring att starta eller som avslutat sitt aktiva företagande men fortfarande brinner för entreprenörsfrågor. NoVAQ värnar för ett mänskligt företagande. För att komma dit så är det personliga ledarskapet en viktig del.

Så gott som fullsatt när Mia Törnblom (t.h) gästade Frukostklubben. Bild: IW

Försmak av Ludvig

Frukostklubben 4 mars gästades av **Ludvig Brydolf,** 23 år, som tävlade i Sveriges Mästarkock i TV4.

Ludvig har bott på Värmdö, gick på Värmdö gymnasium och pluggar nu på KTH. Han pratade om sin passion för matlagning, berättade också om hur han började som vegetarian och var ganska ointresserad av mat i början. Hans specialitet är bl. a att använda olika former av alkohol i sin matlagning.

Ludvig Brydolf pratade om sin passion för matlagning och om specialiteter han han är särskilt stolt över.

Bild LARS CARPELAN

Han utarbetar en affärsplan för sitt egna företag tillsammans med NyföretagarCentrum. Hans affärsidé handlar inte oväntat om mat.

Värd var NyföretagarCentrum Nacka Värmdö Tyresö som erbjuder kostnadsfri rådgivning till alla som funderar på eget företag bl a med extra stort fokus på blivande unga entreprenörer.

Några i Värmdö Företagarförenings styrelse. Fr.v Camilla Eltell, Milla Ottosson Sippola, Marie Jansson Demski, Mari Hall, Clarence Örhammar, ordförande. Bild IW

Speedad work-shop på aprils Frukostklubb i kommunhuset där Värmdö Företgarförening var värd. Bild IW

Nystart och ny vision för Företagarföreningen

Redan förra året tilldrog sig en nystart i Värmdö Företagarförening (VFF), med stort hopp om en spännande framtid som företagare på Värmdö. Nya styrelseledamöter med utvecklingsdriv initierade arbetet med att konkretisera verkliga medlemsvärden för företagare, oavsett affärsverksamhet.

Nu i mars hade Företagarföreningen årsmöte. Till ny ordförande efter **Mikael Cederlid** valdes **Clarence Örhammar** på ett år. Till nya ledamöter valdes **Mari Hall** (Stabil kropp) och **Olle Ljungdahl** (Smider AB) på två år. Årsmötet gav **Helene Fernström, Annki Bruér** och **Odd Klofsten** fortsatt förtroende i valberedningen. **Arne Rådberg, Marie Jansson Demski, Camilla Eltell** och **Milla Ottosson Sippola** sitter kvar som ledmöter ytterligare 1 år. **Birgitta Backlund** är kvar som revisor på 2 år och som revisorssuppleant **Elisbeth Dingertz.**

– Stämningen var god på årsmötet. Det ska bli roligt att vara ordförande med en sådan hängiven styrelse. VFF kommer att ta plats och märkas framöver i kommunen, säger nyvalde ordföranden Clarence Örhammar.

I april gick stafettpinnen till VFF för att skpa innehåll på Frukostklubben där ett nytt grepp för nätverkande med högt tempo provades – **Speed Dating**. Det visade sig bli en riktig lyckträff. Deltagarna fick öva sig på den korta, slagfärdiga "hissversionen" av sitt företag och fick möjlighet att sälja och boka ytterligare möten med intressenter. Vid en handuppräckning efter Speeed-datingen hade flera bokat in konkreta möten och några hade till och med gjort affärer på plats. Det efterfrågades om VFF ska hålla fler Speed Dating oftare eftersom man inte hann med riktigt alla. Ett bra betyg och ett tack riktades till alla som kom.

Camilla Eltell från företagarföreningens styrelse presterade VFF:s nya vision och satsning. Hon berättade bl a om företagens inträde in i en hållbar framtid – ekologiskt och socialt – och om nätverksarbete. Syftet är att kompetensutveckla varandra, hitta fler samarbetsformer samt fler affärsmöjligheter vilket ska leda till ökad lönsamhet för de enskilda företagen.

– Under 2015 kommer vi att fortsätta verka för medlemsnyttan. Vi kommer att fortsätta ta reda på vad Värmdös företagare förväntar sig i Värmdö Företgarförening och vilka idéer de har som som vi kan vara med och realisera. Vi vill vara en kompetent samarbetspartner till Värmdö kommun, näringslivet och samhället. Därför kommer vi att fortsätta delta på möten, mässor och andra forum där vi vill synas och träffa representanter för enheter som vi kan samarbeta med.
– Vi har redan nu satt ett datum för nästa evenemng för medlemmar och andra företagare samt organisationer i Värmdö. den 15 september anordnar vi en förmiddag tillsammans på Lillsved som ligger vackert ute på Värmdö mellan hagar, skog och vatten. Det övergripande temat är är Hållbar utveckling och Hållbart företagande som vi lyft om i VFF:s nya vision, avslutade Camilla Eltell.

VÄRMDÖ FÖRETAGARGALA 22 OKTOBER PÅDJURÖNÄSET
START KL 16:00
Årets Företgardag blir en näringslivsgala på Djurönäset. En härlig kväll med nätverkande, mingel överraskningar och unika erbjudanden. VFF är naturligvis medarrangör. Det börjar svänga om Värmdö företgarliv!

Nord/Sydlinjen och Smaka på Värmdö

Visit Värmdö Ideell Förening var värd på Frukostklubben i maj. Tillsammans med Waxholmsbolaget informerades om den nya Nord/Sydlinjen i Stockholms skärgård. Träffen avslutas i smakernas tecken med ett utbud av närproducerade varor från "Smaka på Värmdö" såsom ost, olja, honung och must med mera. En smakupplevelse vi sent vill glömma!

Visit Värmdö är samarbetet mellan Värmdö kommun och Visit Värmdö Ideell förening. Syftet är att utveckla besöksnäringen i Värmdö genom att bland annat initiera, driva och stödja olika projekt och aktiviteter som utvecklar företag och föreningar med intressen inom besöksnäringen.

Johan Nordgren, kommununkationsstrateg på landsingets trafikförvaltning informerade om den nya Nord/Sydlinjen i Stockholms skärgård. Bild IW

Morgonen avslutades i smakens tecken med ett utbud av närproducerade varor från "Smaka på Värmdö". Bild ÅSA LEVÉN

Elin Fransson, samordnare för besöksnäringen i Värmdö.

Sofia Barré, projektledare i samarbetsorganisationen Stockholm Archipelago, fanns på plats.

Micael Eriksson, ordförande i Visit Värmdö om hur nya samarbetsformer kan hittas.

Vinn på samarbete!

Nacka och Värmdö är två kommuner som ligger nära varandra. Vi kanske vet var gränsen går, men ur besökarens synvinkel är gränsen obefintlig. Värmdö och Nacka kommuner vill nu därför göra slag i sken och sudda ut dessa gränser ännu mer.

– Visit Värmdö kommer därför börja med en serie frukostmöten för att samla aktörer inom besöksnäringen oberoende av vilken kommun man tillhör, dels för att möjligheten att träffas, dels för att också lyfta fram frågor som tillsammans kan stärka vår besöksnäring, säger **Elin Fransson**, samordnare för besöksnäringen i Värmdö.

På det första mötet, som var på Skeviks gård, presenterade **Micael Eriksson**, ordförande i Visit Värmdö en ny undersökning som gjorts om hur nya samarbetsformer kan hittas inom besöksnäringen, mellan offentlig och privat sektor och också över kommungränserna. I sin presentation pekade Micael Eriksson bl på följande:

Besöksnäringen är strategiskt viktig för hela Värmdö kommun

- Skapar arbetsplatser
- Ger fritidssysselsättningar
- Gör Värmdö till en mer attraktiv kommun att leva, verka och bo i
- Besöksnäring inkl. handel är näst största näring efter byggbranschen
- Stor potential att växa

Framgångsfaktorer för en stark besöksnäring

- Samverkan
  - Näringsliv + kommun
  - Lokala aktörer
  - Regionalt, nationellt
- Tydliga mål och roller för att nå målen
- Attraktiva erbjudanden/reseanledningar
- Marknadsföring

"Näringslivet och kommunen har ett gemensamt ansvar för utvecklingen"

Det finns ett starkt behov av en gemensam besöksnäringsorganisation

- Det finns en grund att bygga vidare på
- Visit Värmdö Ideell Förening
- Visit Värmdö-samarbetet

"Skillnaden mellan Visit Värmdö Ideell Förening och Visit Värmdö är diffus, men jag är medlem i den ideella föreningen"

Spännande bastulandskap på Djurönäset påbörjat

Ett helt ny möjlighet till relax och njutning öppnar under året på Djurönäset Konferens & Hotell Arbetet med det nya bastulandskapet har påbörjats och pågår under sommaren för invigning till hösten.

Efter att ett nytt reningsverk installerats till poolen fortsätter man nu med en omfattande ombyggnation som inkluderar att bygga flera nya bastur, nya omklädningsrum och sköna relaxytor. Beräknad invigning under september 2015. *Här ovan är en skiss på hur det kan komma att se ut.*

Djurönäset är ett av Sveriges ledande konferenshotell och omsätter drygt 90 Mkr. Anläggningen har 274 hotellrum och 80 möteslokaler med kapacitet för drygt 500 gäster. Kunderna utgörs huvudsakligen av företag, organisationer, offentlig sektor och privatpersoner. Djurönäset ligger i Värmdö kommun, cirka 35 minuter med buss eller bil från Stockholm. Verksamheten är Svanenmärkt och klassificerad med fyra stjärnor superior av Visita. Djurönäset är utvald medlem av Svenska Möten.

KÄLLA: PRESSMEDDELANDE FRÅN DJURÖNÄSET KONFERENS & HOTELL

Gustavsbergs hamn får ny restaurang i sommar

I sommar öppnar en ny restaurang i Vårdcentralshuset på Odelbergs väg i Gustavsbergs.hamn.

– R´n´R Italian Diner kommer stället heta. Det syftar mest på Rock´n´Roll eftersom vi kommer spela mycket sådan musik. **Ronny** och **Ryu** heter vi som kommer driva stället så det kan tolkas som våra namn också. Det kommer bli en amerikansk touch inredningsmässigt, berättar Roffe Ryu Karlsson

– Vi kommer att servera italienska klassiker, pizza, pasta, risotto, lasagne mm, även någon burgare gjord på specialfärs. Hela menyn är inte ännu fastställd.

Dagens lunch serveras vardagar kl 10-14
Öppettider:
Vardagar öppettider 10-22
Fredag/lördag 11-01
Söndag 11-21

Bra klimat för etablering av företag i Värmdö

Värmdö kommun finns åter igen med på 20-i-topp över de kommuner där flest företag registreras. Det visar årets upplaga av Nyföretagarbarometern.

Värmdö hamnar på 13:e plats i rankingen över de kommuner där flest företag per 1000 invånare registrerades i fjol.

– Mycket glädjande! Vi arbetar kontinuerligt för att förbättra klimatet för nya och befintliga företagare i Värmdö. De sista åren har vi genomfört flera olika insatser som berör företagarnas uppfattning om kommunen, deras möjligheter att påverka nuläget och våra gemensamma insatser för att förbättra framtiden, säger **Stellan Folkesson,** kommundirektör i Värmdö.

I Värmdö kommun finns idag drygt 4000 registrerade företag. De vanligaste branscherna är bygg, handel, privata tjänster samt turism- och besöksnäringen.

PRESSMESSELANDE VÄRMDÖ KOMMUN

Ny mark för småindustri och hantverk

Älvsby industriområde utökas med ny mark för verksamheter med fokus på trygghet och funktion, samt med hänsyn till närområdets kulturella landskap, vattenskydd och bostäder. Det står klart efter att detaljplanerna för Älvsby Ängar och Älvsby Magneberg antogs av kommunfullmäktige i mars

Det finns ett stort behov av mark för mindre verksamheter inom kommunen. Älvsby industriområde är sedan tidigare utpekat som lämpligt för småindustri och hantverk i översiktsplanen, och är ett av få områden i Värmdö där mindre företag kan etablera verksamhet.

– Vi har nu efter många års arbete med Älvsbyplanerna äntligen antagit detaljplanerna och därmed är vi ett steg närmare att kunna erbjuda mark för flera olika verksamheter, säger Anders Gullander (FP), ordförande för kommunstyrelsens planutskott och kommunstyrelsens 1:e vice ordförande.

Kommunen kommer att stå som huvudman för lokalgator och viss naturmark inom området, samt driftkostnaderna för väghållning och parkskötsel.

PRESSMEDDELANDE VÄRMDÖ KOMMUN

Årets Nyföretagare i Nacka 2015:

Nurgazy Kakeshev

På Nacka Företagarträff den 10 mars gick utmärkelsen Årets Nyföretagare 2015 i Nacka till **Nurgazy Kakeshev,** med sitt företag Stockholms Båtrekond.

Han är 31 år och bor i Älta, i Nacka. Nurgazy kommer ursprungligen från Kirgistan, flyttade till Sverige 2003. Han studerade i sitt hemland och talar fem olika språk.

Han har haft olika arbeten och under de senaste åren har han satsat på rekonditionering av båtar som anställd vid olika båtmarinor. Där växte hans intresse för att satsa på en egen verksamhet – att starta ett eget företag. Målsättningen för honom är – och har varit ända sedan starten – att ge högsta kvalitet i service och att bredda sin verksamhet till bilrekonditionering. Han har dessutom genomgått särskild utbildning för det. Hans mål är att expandera sitt företag och kunna anställa medarbetare.

Nurgazy har tillsammans med NyföretagarCentrum arbetat med en affärsplan, fått rådgivning och satsar hårt på att få nya kunder till sitt företag. Han får även hjälp i år inom NyföretagarCentrums helt nya projekt "Ung & Eget", som är en del av ett större internationellt projekt som ska hjälpa unga entreprenörer.

Motiveringen till priset lyder:

Det krävs en hel del mod att starta eget företag. Nurgazy har tagit steget trots en marknad som inte alltid ser potentialen hos nya medborgare som är födda utanför Sverige. Han bygger envist nya kundkontakter för sitt företag, som satsar på rekonditionering av högsta kvalitet och med miljötänkande. Det är ett gott bevis för entreprenörskap. Han är ett utmärkt föredöme för att fler unga ska våga starta eget.

Priset utdelades av **Kjell Eriksson**, ordförande och **Lars Carpelan**, verksamhetsansvarig vid NyföretagarCentrum Nacka Värmdö Tyresö.

Nurgazy Kakeshev tar emot utmärkelsen "Årets Nyföretagare i Nacka 2015"

Bild NYFÖRETAGARCENTRUM NACKA VÄRMDÖ TYRESÖ

Växthuset invigdes

I mars invigdes en ny satsning i Nacka för att knyta ihop innovation med entreprenörskap. NyföretagarCentrum Nacka Värmdö Tyresö är först på plats med att samarbeta med STIK (Stockholms Innovatörskrets). Växthuset, som ligger på Enspännarvägen i Nacka, kombinerar löpande rådgivning till idébärare och/eller entreprenörer. Samarbetet syftar till att ge fler innovationsbaserade företag i regionen möjligheten att bli ännu starkare. Samarbetet har etablerats mellan NyföretagarCentrum Region Stockholm som företräder länets centra, och STIK.

Bilden till vänster: Ordförande NyföretagarCentrum Region Stockholm, Lars-Åke Davidsson, kommunalrådet i Nacka Khashayar Farmanbar, energiminister Ibrahim Bayalan, Örjan Strandberg, ordförande i STIK och Anna-Maria Béregi Amnéus, VD i Energeotek, passade på att klippa band i samband med ministerns besök som handlade om geotermisk energi.

ÄNGENS FÖRSKOLA

ÄNGENS FÖRSKOLA

I det natursköna Ängsvik, bara sju minuters bilfärd från Hemmesta, ligger Ängens förskola med närhet till skog och hav. De fem avdelningarna Fjärilen, Snigeln, Nyckelpigan, Igelkotten och Havsörnen är åldersindelade och ligger i olika byggnader i nya och gamla Ängsvik, alla med inspirerande naturtomter.

VÅRA PEDAGOGER

Det går i snitt cirka sju barn på varje pedagog.
Arbetslagen består av både förskol-lärare och barnskötare.
Stor del av personalen har arbetat på Ängen i många år och är kända av barnen i samtliga barngrupper.

NATUR OCH SKÄRGÅRD

Den fantastiska naturen är hjärtat i verksamheten.
Alla avdelningar har skogen som granne och stor vikt läggs vid utomhus-pedagogik. Barnen får upptäcka och lära känna naturen i alla väder. I det nära samarbetet med Kyrkskolan finns tillgång till bryggor och båtar. Avdelningarna med 4- och 5-åringar, ligger på Kyrkskolans område och har sjöläge.

INTILL ÄNGEN LIGGER KYRKSKOLAN

Kyrkskolan är en liten, trygg, kommunal F-3-skola som också ligger i Ängsvik och som har samma chef som förskolan. Det innebär att vi erbjuder en röd tråd i barnens utveckling och lärande från 1-10 års ålder. Nästan alla barn som går på Ängen fortsätter till Kyrkskolan när det är dags för förskoleklass. Skolan har ca 90 elever och i de största klasserna går 24 elever.

LÄRANDE GENOM LEK

Leken är den viktigaste starten för det livslånga lärandet. Vi strävar mot en trygg och tillåtande miljö som stimulerar, lockar och inbjuder till lek. Pedagogerna finns till hands för att stötta med material och idéer, för att lösa konflikter och svara på frågor. Pågående lek bryts inte i onödan.

ROLIGA TRADITIONER

Vi har många roliga och uppskattade traditioner på Ängen. I Ängsvikstoppet åker barnen pulka, dricker blåbärssoppa och får medalj. Vi firar förskolans dag med hattparad och läsåret avslutas med vår stora sommarfest då barnen går på marknad tillsammans med sina familjer och äter picknick i gröngräset. Barnen sjunger och vi pedagoger uppträder med teater.

NÖJDA FÖRÄLDRAR

Föräldrarna har ett stort förtroende för Ängens förskola. Pedagogernas engagemang och uteverksamheten är det som uppskattas allra mest. På Ängens förskola finns också en aktiv föräldraförening som är gemensam med Kyrkskolan.

LEDIGA PLATSER

Ängens förskola välkomnar barn i alla åldrar!

VARMT VÄLKOMMEN ATT HÖRA AV DIG

Helene Jägestedt, förskolechef Ängens förskola Telefon: 08-570 470 90 E-post: helene.jagestedt@varmdo.se

OM DU VILL VETA MER

- Titta in på Ängens förskolas hemsida: www.varmdo.se/angensforskola
- Kyrkskolans hemsida: www.varmdo.se/kyrkskolan
- Du kan också följa vad som händer på Ängens förskola och Kyrkskolan i Facebookgruppen "Rädda Kyrkskolan nu!" som vår engagerade föräldraförening ansvarar för.

Vill du nå fler?
Annonsera i denna tidning!

KONTAKTA PER PETERSSON | TEL. 070-527 79 88 | PER.PETERSSON@LENANDERS.SE

ÅRETS ARBETSGIVARE I GÖTALAND

LENANDERS
GRAFISKA AB

BOX 4018, 390 04 KALMAR | TEL. 0480-44 48 00 | INFO@LENANDERS.SE | WWW.LENANDERS.SE

Konstnärligt textilkoncept för Smedjan på Siggesta

I höstas renoverades Smedjan vid Siggesta Gård på norra Värmdö. Detaljer har sparats, väggar har byggts upp igen och den gamla spisen har fått nytt liv.

– Vi är stolta att ta emot gästerna. Med fokus på minst detalj och en härlig utsikt över Siggesta träsk är Smedjan ett exklusivt tillskott på Siggesta gård, framhålls i ett pressmeddelande.

Smedjan har totalt åtta bäddar fördelaat på tre rum, en härlig lounge, öppen spis och ett fint konferensrum för 12 personer. För mer exklusiva mindre möten med högre krav på service och upplevelse passar villan utmärkt. För familjen som vill vistas en dag på landet och vara på gården är den perfekt och bröllopssvit alldeles underbar.

Camilla Eltell, formgivare och konstnär i Gustavsberg, har sedan tidigare skapat interiöra textiler för Siggesta Gård, i stora logen och i Loungen. Nu har hon även satt prägel på Smedjan genom ett textilt koncept med mönster och illustrationer med hjort-tema. I processen har Camilla arbetat med textilhantverkare Titti, Tittis Ting, som stått för sömnad. För att få en en lite mer handgjord och stil och för att plocka in några få färgelement, har Camilla och Titti broderat fasta delar av illustrerade tyger på förhand.

– Ett riktigt roligt projekt där jag får använda både min erfarenhet inom visuell kommunikation och varumärke som illustration och mönsterdesign, säger Camilla Eltell.

Siggesta Gård, som ägs av entreprenören Olof Stenhammar, är en unik plats för hela familjen. På gården kan alla åldrar hitta någon som passar, både vad det gäller aktiviteter-fika- och matutbud. Här finns också fin natur och många olika djur i stall och hagar. Detta gör Siggesta till ett populärt utflyktsmål.

Bilder MARINA K SVENSSON

Ovan: Illustrationer och mönster i Smedjan har tema från skog och hjortar T.v: Formgivaren och kontnärer Camilla Eltell med ett av textilmönstren.

Till höger: Smedjan på Siggesta har renoverats och innehåller bl a tio bäddar och ett konferensrum.

Porträtt och offentligt i Astri Bergman Taubes konst

Gustavsbergs Porlinsmuseums sommarutställning i år presenterar konstnären Astri Bergman Taube. Kopplingen till Värmdö är självfallet familjen Taubes älskade Sjösala

Gustavsbergsdagen maj 2015: Sven-Bertil Taube och utställningens curator Maria Taube.
Bild ILONA KLEIN GULLBERG

Utställningen fokuserar på hennes konstnärliga gärning som skulptör, men lyfter även fram hennes insatser som tecknare, formgivare och konsthantverkare. I utställningen visas skulpturer, teckningar, akvareller, litografier och konsthantverk tillsammans med ett urval fotografier och annat arkivmaterial från Taubearkivet i Göteborg.

Många av Astis skulpturer var porträtt av barn. Hon intresserade sig särskilt för det alldeles nyfödda barnets ansikte som hon uttryckte både bräcklighet och urkraft.

Ett av de tidigaste vuxenporträtten är en byst av **Selma Lagerlöf** som Astri gjorde 1919. Kända personer kom till hennes ateljé för att sitta modell och så småningom bli förevigade i brons. Andra skulpterade hon efter fotografi. 1935 ställer hon ut 22 skulpturer på Konstnärshuset, flera porträtt av sina barn samt av olika kända personer om **Albert Bonnier, Eva Dickson** och **Sigrid Hjertén**. Asti arbetaden i lera, ett material som så länge det hålls fuktigt, kan bearbetas under lång tid.

Hon fick även offentliga uppdrag. I biografen Rios foajé, nuvarande Folkoperan, på Hornsgatan i Stockholm formgav Astri de reliefer som smyckade innetaket. Ett annat exempel på offentlig konst är en skulptur kallad "Gosse med fiskar", även kallad "Solglimt", som är en av hennes mest reproducerade skulpturer. Konstverket förställer en liten pojke som håller en fisk i vardera hand. Sonen **Per-Evert** fick stå modell.

Konstnären Astri Bergman Taube i sin ateljé 1970.
Bil JACOB FORSELL

Utställningen på Porslinsmuseet invigdes på Gustavsbergsdagen 16 maj av sonen Sven-Bettil Taube och pågår t.o.m "Porslinets dag 6 seåtember. Utställningens curator är **Maria Taube**, intendent på Moderna Museet.

Antikvarisk kunskapsresurs

Ewa Juneborg är ny kommunantikvarie i Värmdö sedan oktober 2014. Hon kommer närmast från antikvariearbete, dels i Röros i Norge, dels i Kalmar.

Som kommunantikvarie är hon är kunskapsresurs för kommunens planerare och bygglovhandläggare. Men också delaktig i kulturaktiviteter, det kommunala bildarkivet och sommarvandringarna.

– Jag ska också uppdatera informationen om kulturmiljövården i Värmdö på t ex kommunens hemsida, framhåller hon.

Värmdöcirkel i Gustvsbergs bibliotek. Ewa Juneborg tvåa från höger.
Bild IW

”Titta, den där tavlan måste vara målad av Patrik Lundell”

Att uppnå sina drömmar, är inte helt enkelt när man hela tiden flyttar fram sina gränser. Men är det någonting som Patrik skulle vilja uppleva, så är det att vi ska känna igen honom i hans konst.

– Jag har haft säkert över trettio olika jobb, men det är konstnär jag är, säger Patrik lågmält vid kaffebordet utanför hans ateljérum på Chamottevägen. En del av det unika kulturarv som fortfarande borde heta Fabriksstaden, men som någon marknadsförare lyckats döpa om till Porslinskvarteren. Utanför fönstret ser vi urblåsta fabrikshus och rivningshögar som växer, intill nya prefabricerade och könlösa förortshus som växer upp.

Patrik Lundell, född 1984, växte upp på Djurö, hamnade efter gymnasiet på Basis konstskola på söder. En skola vars främsta uppgift är att utveckla och värna elevens konstnärliga talang och integritet. Två begrepp som man tydligt kan spåra i Patriks konst.

Patrik har ritat och målat hela sitt liv. Ibland har det resulterat i presenter till vänner. Ibland en gåva som en hommage till hans farmor, i form av en av hans figurer som ofta återkommer i hans konst: ”Hobo”, en luffare, en hen som är androgyn.

– Jag blev fascinerad och inspirerad av luffarens värld, där de använder symboler som ett sätt att kunna hjälpa varandra för att ta sig fram i livet. Symboler som betyder ”här finns det vatten” eller ”husets ägare är snäll och hjälpsam”.

I sin konst använder han idag både texter, symboler och figurer. Figurer som: Hobo, Waiter, Gufo,Tony the bird, Queen och Our för att nämna några. Och naturligtvis A bird called Jacky, som är hans bildmässiga tolkning av sin egen flickvän. En flickvän som fick Patrik att flytta med till Florens där han 2014 tog sin Fine Arts Certificate på Lorenzo de Medici. Han har även ett certifikat från Il Bisonte-International School of Graphic Arts i Florens.

Patrik har hela tiden målmedvetet strävat efter att visa upp och ställa ut sin konst. Ibland i en matsal, ibland i en hotellanläggning som Djurönäset, på Siggesta Gård, i Haga Forum, på Tvålpalatset och ibland naturligtvis inom olika gallerimiljöer. Ingen kontext eller miljö har varit främmande för honom.

Även i Florens lyckades Patrik snabbt visa upp sin talang, både genom utställningar, samarbeten med allt från tryckare till restauranger och street art - Patriks version av gatukonst. En version som inte består av oönskad graffiti, utan där han placerar ut små konstverk, ibland i form av stickers, fritt i stadsmiljön som teasers om kommande vernissager och visningar.

Vad som är återkommande i Patriks konst är hur han använder sig utav föremål som återvinns till konst. Dörrar och fönster som han finner på gatorna. Han experimenterar också gärna fritt med olika tekniker, prövar nya uttryck. Han visar upp en serie tryck som patinerats och fått sin mjukt bruntonade färg tack vare kaffe.

Som ett exempel på samarbeten som uppstod i Florens, så visar Patrik upp en av sina figurer som han kallar ”Waiter” - servitören. En målning som han också gjorde som en sticker. På en promenad längs hemmagatan i Florens slank Patrik och hans flickvän Jacky in på en restaurang för ett glas vin. När vinflaskan stod på bordet upptäckte Patrik att hans sticker hade samma format som etiketten på vinflaskan. En upptäckt som sedan ledde till att ”Waiter” från och med det kom att pryda restaurangens vinflaskor.
Under sin utbildningstid i Florens hann Patrik med en handfull soloutställningar och flera i samarbete med andra konstnärer.

Många av Patriks tavlor har textinslag. Meningar som inspirerat, citat som kompletterar motivet och ibland förtydligar vad Patrik vill säga med sin konst. När jag frågar om det är medvetet att alla textinslag är på engelska, nickar Patrik.

– Naturligtvis hoppas jag på att min konst skall ta sig ut i världen. Att den ska upptäckas och upplevas av så många som möjligt. Jag skulle gärna vilja bo och måla i New York till exempel. Jag känner en samhörighet med de amerikanska 80-tals konstnärerna. Som **Andy Warhol, Basquiat** och **Jasper Johns**.

Patrik talar lugnt och eftertänksamt. När jag har följt honom via sociala media och vernissagekort, så har jag haft bilden av en energisk konstnär som tar varje chans att få ställa ut och synas.
– Det har varit medvetet, nickar Patrik. Att få ställa ut och visa upp har varit en av mina viktigaste kraftkällor för utveckling. Att bli be-

Nytt gymnasium öppnar i Gustavsberg

Gunnar Larsson skolchef och Annika Skoog rektor. Bild: KIM NORMAN

Elev tränar. Bild KIM NORMAN

– Vår grundidé är att all verksamhet ska vara samlad i samma byggnad och vi har i flera år letat anläggningar i Stockholmsområdet som motsvarar behoven. När vi hittade Skärgårdens Ridcenter som ligger i en av Sveriges hästtätaste kommuner stämde allt, berättar Gunnar Larsson, grundare och ägare till Västerås och Mälardalens ridgymnasier.

Trots namnet "Mälardalens ridgymnasium" så kommer det ligga i Gustavsberg med start 17 augusti 2015. Man siktar på 25 elever från hela Stockholms län och 12 egna skolhästar. Nu pågår även rekrytering av personal till skolan, framförallt kärnämneslärare.

Det yrkesinriktade programmet heter "Naturbruksprogrammet/lantbruk/häst" och omfattar förutom kärnämnena, ridning, hästkunskap samt maskinkunskap och foderlära. Gymnasiet är treårigt och varje år har eleverna fyra veckors praktik på olika typer av aktörer inom hästnäringen.

– Vi har blivit väldigt positivt bemötta ända sedan vi träffade kommunalrådet **Monica Pettersson** och **Marie Bladholm,** dåvarande utbildningsnämndens ordförande, i november 2013. De ansåg att vår skola blir en bra komplettering av utbudet i Värmdö och ökar mångfalden. Dock har vi ännu inte haft så mycket kontakt med de olika kontoren i kommunen, säger Gunnar.

– Vi kommer tillsammans med ägarna låta bygga om övervåningen på anläggningen så att vi får ändamålsenligt undervisnings- och personalutrymmen. Våra hästar kommer att bo i det s.k. kursstallet och verksamheten kommer att pågå mellan kl. 8 och 16 på vardagarna, så den kommer inte störa ridskolan. Däremot blir det ett visst intrång i tillgängligheten i ridhuset för privatryttare, men vi har haft ett möte med dem om det.

– Gustavsberg är ett perfekt läge för oss; en så vacker och lantlig miljö – vi blev väldigt positivt överraskade när vi blev visade runt på alla ridstigar som finns i området. Det trodde vi inte skulle finnas!

2007 startade Gunnar Larsson och hans fru Västerås Ridgymnasium på den egna ridanläggningen Hamre, ett sätt att använda en anläggning som annars står tom dagtid. Det har gått så bra att man nu vill finnas på fler platser – och först blir Gustavsberg. Text EVA BERGSTRÖM

Fotnot
Många av ridstigarna finns tack vare Värmdö Hästvägsförenings och Vision Häst Värmdös trägna arbete.

Hästens Dag Värmdö Lördag 15 aug 2015 kl 11 – 15

Populäre Rickard Ohlsson återkommer som konferencier. Fotot är från Hästens Dag 2014. Bild JOHAN STENIUS

Hästens Dag Värmdö 2014 på Siggesta blev succé med närmare 2000 besökare som njöt av vackra hästar, duktiga ryttare, hästhanterare och mycket annat. Nu återkommer dagen med nytt spännande program men med samma populäre ridande konferencier; **Rickard Ohlsson.**

Vi välkomnar alla som vill träffa hästar, veta mer om hästar, njuta av de vackra hästarna i levande livet och i konsten.

Du får möta hästar av många sorter, små olurviga, stora o stiliga. Det blir hoppning, dressyr, western, horsemanship. Du får prova på att rida, umgås med häst, åka häst o vagn, kasta hästsko, måla, läsa sagor om häst.

– Och självklart ska våra kommunpolitiker få en chans igen, säger projektledaren **Eva Bergström.**

Hemsida: www.varmdohast.se

Nytt gymnasium öppnar i Gustavsberg

Gunnar Larsson skolchef och Annika Skoog rektor. Bild: KIM NORMAN

Elev tränar. Bild KIM NORMAN

– Vår grundidé är att all verksamhet ska vara samlad i samma byggnad och vi har i flera år letat anläggningar i Stockholmsområdet som motsvarar behoven. När vi hittade Skärgårdens Ridcenter som ligger i en av Sveriges hästtätaste kommuner stämde allt, berättar Gunnar Larsson, grundare och ägare till Västerås och Mälardalens ridgymnasier.

Trots namnet "Mälardalens ridgymnasium" så kommer det ligga i Gustavsberg med start 17 augusti 2015. Man siktar på 25 elever från hela Stockholms län och 12 egna skolhästar. Nu pågår även rekrytering av personal till skolan, framförallt kärnämneslärare.

Det yrkesinriktade programmet heter "Naturbruksprogrammet/lantbruk/häst" och omfattar förutom kärnämnena, ridning, hästkunskap samt maskinkunskap och foderlära. Gymnasiet är treårigt och varje år har eleverna fyra veckors praktik på olika typer av aktörer inom hästnäringen.

– Vi har blivit väldigt positivt bemötta ända sedan vi träffade kommunalrådet **Monica Pettersson** och **Marie Bladholm,** dåvarande utbildningsnämndens ordförande, i november 2013. De ansåg att vår skola blir en bra komplettering av utbudet i Värmdö och ökar mångfalden. Dock har vi ännu inte haft så mycket kontakt med de olika kontoren i kommunen, säger Gunnar.

– Vi kommer tillsammans med ägarna låta bygga om övervåningen på anläggningen så att vi får ändamålsenligt undervisnings- och personalutrymmen. Våra hästar kommer att bo i det s.k. kursstallet och verksamheten kommer att pågå mellan kl. 8 och 16 på vardagarna, så den kommer inte störa ridskolan. Däremot blir det ett visst intrång i tillgängligheten i ridhuset för privatryttare, men vi har haft ett möte med dem om det.

– Gustavsberg är ett perfekt läge för oss; en så vacker och lantlig miljö – vi blev väldigt positivt överraskade när vi blev visade runt på alla ridstigar som finns i området. Det trodde vi inte skulle finnas!

2007 startade Gunnar Larsson och hans fru Västerås Ridgymnasium på den egna ridanläggningen Hamre, ett sätt att använda en anläggning som annars står tom dagtid. Det har gått så bra att man nu vill finnas på fler platser – och först blir Gustavsberg. Text EVA BERGSTRÖM

Fotnot
Många av ridstigarna finns tack vare Värmdö Hästvägsförenings och Vision Häst Värmdös trägna arbete.

Hästens Dag Värmdö Lördag 15 aug 2015 kl 11 – 15

Populäre Rickard Ohlsson återkommer som konferencier. Fotot är från Hästens Dag 2014. Bild JOHAN STENIUS

Hästens Dag Värmdö 2014 på Siggesta blev succé med närmare 2000 besökare som njöt av vackra hästar, duktiga ryttare, hästhanterare och mycket annat. Nu återkommer dagen med nytt spännande program men med samma populäre ridande konferencier; **Rickard Ohlsson.**

Vi välkomnar alla som vill träffa hästar, veta mer om hästar, njuta av de vackra hästarna i levande livet och i konsten.

Du får möta hästar av många sorter, små olurviga, stora o stiliga. Det blir hoppning, dressyr, western, horsemanship. Du får prova på att rida, umgås med häst, åka häst o vagn, kasta hästsko, måla, läsa sagor om häst.

– Och självklart ska våra kommunpolitiker få en chans igen, säger projektledaren **Eva Bergström.**

Hemsida: www.varmdohast.se

Ridvägsinvigning Evlinge. I täten rider Elias Brunemalm från funkisridningen, som klippte bandet. Bild YNGVE WESTERDAHL

Michael Boklund vid en av bussarna. Bild KEOLIS

Yrkeschaufförer utbildas av Värmdö Hästvägar

En viktig del i säkerheten för häst och ryttare är kunskap hos alla inblandade. Därför drog Värmdö Hästvägsförening ihop intresserade till en workshop i januari och resultatet därifrån blev att utforma information beroende på målgrupp. De målgrupper som man beslöt börja med är yrkeschaufförer och ryttare.

Tack vare ett väldigt positivt bemötande av Keolis Nacka-Värmdö, företaget som kör alla SL-bussar har föreningen fått möjlighet att delta vid Keolis utbildningsdagar för alla 642 bussförare i Nacka-Värmdö. VärmdöJournalen ringer upp **Michael Boklund**, skadeförebyggare och den person som håller utbildningarna.

– Vi tycker det var ett väldigt bra initiativ från hästvägsföreningen, ju fler som är intresserade desto bättre. Hästar är ju vanliga här ute och vi vill att samarbetet ska vara så bra som det bara går. Vi söker också samarbeten med olika grupper i samhället för att bli bättre.

– De utbildningar vi har nu omfattar många ämnen och är en hel dag, i grupper om ca 10 förare per gång. Avsnittet om hästar i trafiken tar ca 10-15 min, beroende på frågor. Ibland får jag frågor som jag inte vet svaret på så då kontaktar jag hästvägsföreningen.

Värmdö Hästvägsförening

Bra att känna till om hästar i trafiken

Den här informationen har kommit till på önskemål av många förare av person- och yrkestrafik, entreprenadföretag, samfällighetsföreningar, motorcyklister, cyklister m fl. Värmdö Hästvägsförening arbetar för säkra rid- och körvägar samt för att öka förståelsen och respekten för olika grupper i trafiken och naturen. Vi har också tagit fram rekommendationer hur en ryttare ska bete sig vid ridning/körning i trafiken. Vill du veta mer besök www.varmdohastvagar.se – välkommen att bli medlem!

Informationsfolderns framsida "Bra att veta..."

Vad har förarna mest reagerat på?

– Vad en häst är och hur de fungerar – det är den springande punkten. Att förstå att en häst är något helt annat än en hund i koppel. Det ökar förståelsen, men jag tror att de flesta alltid tagit det lugnt då hästen i sig är lite skräckinjagande och att det många gånger är yngre flickor som sitter på.

– Det andra är den specifika lagstiftningen som finns om hästen i trafiken, inte minst vållandedelen (att motorfordonsföraren är ansvarig) väcker frågor.

– Men tack o lov har det inte hänt några olyckor med buss och häst här ute vad jag vet och ska inte hända heller, avslutar Michael Boklund.

Även Mark & Väg, Ingarö ville vara med som testpiloter och har nu delat ut materialet till sina 14 förare. Så här säger **Ewa Carlsson**, Mark & Väg;

– Vi tog upp frågan på ett personalmöte och gick igenom foldern som är väldigt bra. Flera förare visste t.ex. inte att hästen har företräde och att den är ett fordon.

– De tyckte det var väldigt bra att få den här informationen, och även om de inte varit inblandade i direkta incidenter så hoppas vi att det ska bli ännu säkrare för ryttare när våra bilar kommer.

– Men föreningen måste ju sprida det här till många fler entreprenadföretag, tycker jag avslutar Ewa.

Materialet finns att läsa på www.varmdohastvagar.se

FRAMGÅNGSRIKT ÅR

- Under 2014 kunde föreningen glädja sig åt att inviga tre nyanlagda/restaurerade ridvägar och att ha skyltat upp ytterligare sju!
- På årsmötet i mars omvaldes ordförande **Eva Bergström**, ny kassör blev **Yvonne Anrin** och **Therese Sindt** som ordinarie ledamot. Suppleanter blev **Tina Danielsson** och **Lisa Thambert**.
- Till sommaren planerar föreningen att erbjuda en långritt i Värmdö. Ha koll på hemsidan varmdohastvagar.se och facebooksidan Värmdö Hästvägar för information, rekommenderar **Birgitta Bolleman** som ansvarar för ritten.

Text EVA BERGSTRÖM

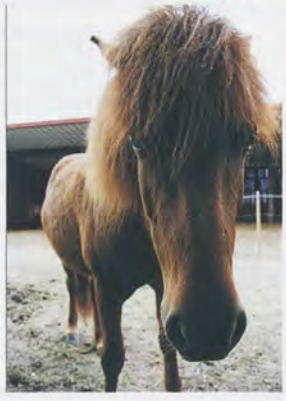
Varning för häst! Ett exempel ur Keolis personaltidning hur man informerar.

Varning för häst!

Nära vår nya depå Ekobacken ligger ett ridhus, och man ser många hästar och ryttare i området, utmed tomkörningsvägarna.

Vi vill därför passa på att be alla förare att visa särskild hänsyn till detta!

Glädjande nog verkar det som att förarna i Nacka-Värmdös redan är bäst i klassen och ett föredöme för många andra förare när det gäller visa gott omdöme och ta hänsyn till just hästar och ryttare.

SALTSTÄNK & KVITTER

Årets Gustavsbergare 2014

Gustavsbergs Blåsorkester

Hembygdsföreningen Gustavsbergs Vänner hade årsmöte i början av mars. Traditionsenligt utsågs årets Gustavsbergare. För 2014 utsågs och hyllades Gustavsbergs Blåsorkester med följande motivering:

År 1865, för 150 år sedan, bildades "Mässingssextetten i Gustavsberg. Tillblivelsen stöddes av brukets dåvarande ägare Samuel Godenius och hans måg, sedermera brukspatronen Wilhelm Odelberg. Detta blev embryot till nuvarande Gustavsbergs Blåsorkester. En orkester som under alla sina år stått bruksorten Gustavsberg nära. Den har på många sätt förgyllt den musikaliska tillvaron för såväl patroner och kungligheter, som för arbetare och allmänhet. Nästan alla högtider, evenemang och invigningar i Gustavsberg har inslag av Gustavsbergs Blåsorkester. Inte minst med traditionen att "blåsa in" våren uppe på Kvarnberget under Gökottan på Kristi Himmelfärdsdagen.

Utan sin blåsorkester hade Gustavsbergs varit fattigare. Med sin mångsidighet platsar Gustavsbergs Blåsorkester lika bra i pampiga konserter som i underhållning av det lilla formatet, på fest och vid begravningar, i 1:a maj tåg och på invigningar av olika format.

Med sitt musikval lyfter blåsorkestern elegant fram olika evenemang utan egna ställningstaganden. Gustavsbergs Blåsorkester har fin förmåga att hitta musikstycken och arrangemang som passar i alla sammanhang de uppträder. Denna anrika bruksorkester har lyckats hålla sig vid god vigör genom alla sina 150 år. Musikaliskt har de lyckats väva samman gamla traditioner med nya influenser på ett imponerande sätt. Ofta med stor portion humor. Den allsidigheten är berömvärd och nyttjas också långt utanför Gustavsberg gränser.

Gustavsbergs Vänner är stolta över att Gustavsbergs Blåsorkester finns och vill ge dem allt sitt stöd. Det känns därför både självklart och logiskt att Gustavsbergs Vänner på sitt årsmöte 3 mars 2015 utnämner Gustavsbergs Blåsorkester till Årets Gustavsbergare inför deras 150 årsdag. Länge leve Gustavsbergs Blåsorkester!

Gustavsbergs Blåsorkester generalrepeterar på Kvarnberget i Gustavsberg inför 100-årsjubiléet 1965. Dirigent är Gustav Svensson och tambumajor Birger Säfström. Bild HILDING ENGSTRÖMER

På mötet medverkade även Värmdö nye kultur- och fritidschef **Fredik Nornvall** som berättade om aktuella frågor i kommunen.

T.v: Blåsorkesterns dirigent PO Ukkonen tar emot diplom av Gustavsbergs Vänners ordförande Christer Hedberg. Bild MATS BJÖRKMAN

Fotografera liv och rörelse!

Ta en bild med liv och rörelse från Värmdö, skärgårdens mötesplats, och var med i Värmdö kommuns fototävling!

Till nästa års almanacka vill vi ha mer liv och rörelse i bilderna, och gärna med människor. Kanske ett barn som hoppar från bryggan, vänner som grillar i solnedgången eller en joggare som är ute och springer med sin hund? Eller som en av förra årets vinnare; en riktig storfiskare in action!

Vi vill ha bilder från alla årstider! Den bild som utses till framsida belönas med 1000 kronor, övriga utvalda får 500 kronor per bild.

Hur gör jag?

Ladda upp din bild på varmdo.se/fototavling senast 4 oktober 2015. Där hittar du även mer information och tävlingsregler.

VÄRMDÖ KOMMUN

Vänner på slagsfältsmuseet

Museichefen LG Nilsson berättade om Museet HAMN, dess tillkomst och läge 500 meter från slgafälten vid Baggensstäket där rysshärjningarna 1719 tog sig uttryck i form av Slaget vid Stäket.

24 Gustavsbergsvänner besökte i februari slagfältsmuséet HAMN i Fisksätra, Nacka. Gustavsbergaren och museichefen **LG Nilsson** visade sitt enastående projekt och berättade om bakgrunden till muséets tillkomst och vad som framkommit vid utgrävningarna.
– Rekommenderas! framhöll deltagarna.

Bilder MATS BJÖRKMAN

I maj utkommer boken

Ingarö – sällsamheter och strövtåg

Två av hembygdsföreningens museibyggnader.

Bilder KATARINA SCHOERNER CARR

INGARÖ ÄR EN UNIK PLATS. Inte för att naturen är mer hänförande, svampskogarna rikligare, eller badplatserna bättre än på andra håll. Men här finns något som inte finns på andra orter – Ingarös specifika historia.

Kyrkan och området omkring kallas Ingarö sockencentrum. På Farstalandet, men inom Ingarös gamla sockenområde, ligger Lemshaga och Beatelund. Dessa områden fick år 1997 klassificeringen "kulturmiljöer med riksintresse". Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer bedömde då att miljöerna är av nationellt intresse och därför värda statligt lagskydd. Det innebär att stat och kommun har ett gemensamt ansvar att bevara och vårda områdena. I det arbetet är Ingarö Hembygdsförening en central aktör.

Tanken på att ge ut en bok om Ingarös kulturmiljöer, husen och människorna längs vattenvägen från Näsudden till Baggensfjärden, väcktes år 2009. Flera personer hade då genom ett gediget forskningsarbete under många år samlat material om Ingarö; **Ingegärd Andersén, Britta Jakobsson, Doris Larsson, Peter Zaunschirm** har alla varit aktiva i hembygdsföreningen och bidragit med underlag till boken.

Allteftersom arbetet med boken framskred växte insikten om att den lokala historien är starkt sammanflätad med den regionala, nationella och även internationella historien. När ryska flottan drog fram längs Ingarökusten sommaren 1719 klev världen bokstavligen in i köket hos skärgårdsbonden.

Att avståndet mellan vår tid och "förr" är kort blir tydligt vid ett besök i hembygdsföreningens museum. Där står gamla skolbänkar, mormors kaffekoppar, farfars pjäxor, föremål som vi lätt kan identifiera. Vi dricker också kaffe, vi har också gått i skolan, precis som de. Går vi längre tillbaka i tiden blir det svårare. Bevarade föremål från 1700-talet och tidigare är sällsynta. Men ett handskrivet dokument från 1704 räknar upp inventarier på Beatelund. Här möter vi det främmande, sida vid sida med det välkända. En kalesch med svanhals, och en musfälla. Vi kan gå cirka 400 år tillbaka med hjälp av skrivna källor. Sedan tar den oändliga dåtiden vid, årtusenden av okänd vardag. Men när vi får berättat om kvinnan som begravdes vid stranden i Lövhamra för tusen år sedan krymper avståndet även till denna avlägsna tid.

Ur historiens dunkel träder människor fram. Möt dövstumma Lovisa, svagsinte Wille, Beata Soop och flera andra. De levde nyss, gick i kyrkan i Pilhamn på söndagarna, handlade i affären i Kolström, fiskade abborre i havsvikarna. De firade påsk, midsommar och jul. Men telefoner hade de inte, och inga datorer. Likheterna och skillnaderna mellan dåtidens och nutidens människor är många. Känner vi igen oss väcks möjligheten att förstå och respektera olikheterna. Och vi hoppas att bokens berättelser kan bidra till att avstånden krymper, mellan här och där, mellan nu och då, mellan vi och dem.

Boken innehåller 38 kapitel. Du kan börja läsa var du vill. Kanske slår du upp boken på måfå, kanske hamnar du mitt i, eller i slutet. Kanske läser du från pärm till pärm. Eller ett kapitel då och då. Det spelar ingen roll.

Ingarö i januari 2015

Katarina Schoerner Carr — *Huvudförfattare*

Lotta Högardh — *Ordf i Ingarö hembygdsförening*

Exempel på en gammal bild från hembygdsföreningen, en kvinna med en kalv från Kolströms torp.

Några av medarbetarena i Ingaröboken. Fr.v: Katarina Schoerner Carr, Lotta Högardh, Mimmi Öberg, Barbro Maasen, Carola Stuart, Peter Zaunschirm, Claes F Jonsson. Bild: IW

BOKEN KOSTAR
För medlemmar i Ingarö Hembygdsförening: 200 kr. Övriga 250 kr.

BOKFAKTA
Boken ges ut i samarbete mellan Ingarö Hembygdsförening och Columbus Förlag, Säby ängs väg 12, Ingarö.
ISBN 978-91-856-1723-4
176 sidor
Rikt illustrerad med både gamla och nya fotografier och teckningar.
Utkommer i maj 2015
Författare: Katarina Schoerner Carr, Barbro Maassen, Mimmi Öberg, Johan Aspfors, Rolf Ellnebrand och Ingegärd Andersén.

FLERA SÄTT ATT KÖPA BOKEN

- Köp den i nätbokhandeln
- Köp den i Värmdö bokhandel, Mölnvik
- Betala in till plusgiro 560764-3 (Ingarö Hembygdsförening). Uppge namn och leveransadress och om du är medlem eller passar på att bli det samtidigt (200 kr för en person, 300 kr för familj). Leverans till adresser på Ingarö sker kostnadsfritt. För böcker som köps via Hembygdsföreningen eller förlaget och som ska skickas utanför Ingarö tillkommer 70 kr.
- Köp boken på något av Hembygdsföreningens evenemang framöver.
- Hämta boken själv, antingen på förlaget vid Säbyäng (kontakta rolf.ellnebrand@columbusforlag.se, tel 070 624 23 85 ELLER hos Hembygds-föreningen, Claes F Jonsson, (kontakta claes.f.jonsson@tele2.se, tel 072 175 18 91

Ingarödräkten

– traditionellt tänkt med nutidsinspiration

Amy Cedervall i Ingarödräkten.

På Ingarö Hembygdsförenings årsmöte presenterades "Ingarödräkten". Den är skapad av konstnären och Mörtvikenbon **Amy Cedervall.** Hon berättar:

– Kjolen är av mörkblått jeanstyg, (veckad med motveck.) så även den flätade huvudbonaden men det jeanstyget är det lite stretch i, och i den sitter även ett satin-band i valfri färg. Att välja bland förklädets olika färger.

– Skjortan är av vit bomull, med små vita knappar framtill samt en dekorationsknapp i silver på uppvikningen av båda ärmarna. Västen är av djupröd så kallad "fusk-mocka" med mörkblå passpoaler Samma tyg och passpoaler till väskan

– Sjalen är av djuprött tunt yllegarn, men där tycker jag man ev. ska kunna välja en av förklädets andra färger om man så önskar. Kanske vit på sommaren t.ex.

– Förklädet har jag nu, "så länge", gjort av lakansväv som jag målat med textilfärger, men det ska bli ett fabrikstillverkat tyg även där, det har bara tagit lite för lång tid att få fram det, så jag gjorde detta exemplaret för att kunna visa idén redan nu. I princip ska det bli en ganska tunn bomullspoplin.

Men, fortätter Amy:

Det är tänkt att man även som kvinna ska kunna välja att ha långbyxor, = jeans, i stället för kjol med förkläde! Västens form är utänkt för att passa även den kombinationen.

– Till denna dräkt hör alltså även smycket som vi döpt till "Ingarös Öga" och som tillverkas av elever på Kristallen i Lannavaara. Det är i hamrat silver med en sten från Ingarö, och skjortans två silverknappar matchar den, fast utan sten. Broscherna, som även kan användas som hängsmycke, är alla numrerade exemplar.

– Jag kommer senare under sommarhalvåret att sy upp och visa även en mans/pojkdräkt och en dräkt för småflickor.

– Tygerna har jag valt så att det ska gå att få dem fabrikstillverkade och inte så dyra och inte innebär problem att tvätta.

– Helheten i själva utseendet ville jag ge en viss fräschör som jag tycker passar i skärgården! Jag har valt moderna tyger som ligger i tiden och som är lätta att sy i på maskin. Vad färgerna beträffar har jag utgått från de som finns i "Ingarölöparen", där den gråbruna står för mark och strand, den mörkblå för havet, de varma gula och röda står för solens upp-och nedgångsfärger, den ljusare blå för himlen och det vita får representera bl.a. det så ofta vita i sjöfåglarna, i molnen och sjöskummet.

– Dräkten är alltså traditionellt tänkt men med nutidsinspiration! Praktisk och användarvänlig, avslutar Amy Cedervall.

Bild IW

Hembygdsföreningar på hugget för mer samarbete och fler medlemmar

Representanter från hembygdsföreningar samlades i Ingaröhemmet: Fr.v: Erland Bridell, Ingarö, Lars Dahlberg, Värmdö, Mats Björkman, Gustavsberg, Bengt Forssman, Gustavsberg, Claes F Jonsson, Ingarö, Lotta Högardt, Ingarö, Kristina Popoff, Stavsnäs, Siv Andersson, Möja, Hans Severin, Strömma, Per-Olof Hejdenberg, Strömma, Ulla Skansén, Ingarö, Inger Lind, Ingarö, Ewa Engström Gustavsberg.

I början av året samlades åter igen kommunens hembygdsföreningar för erfarenhetsutbyte ch för att sondera möjligheterna till utökat samarbete. På plats i Ingaröhemmet fanns representanter från Ingarö Hembygdsförening, Gustavsbergs Vänner, Strömma Hembygdsförening. Förreningen Möja Hembygdsmuseum, Skärgårdsmuseet i Stavsnäs och Värmdö Skeppslags Fornminnesförening.

Bland frågor som diskuterades var hur föreningarna kan organisera sina bildarkiv. Strömma rapporterade att man infört en sökbar databas med bilder på personer, byggnader och miljöer och inbjöd övriga föreningar till ett möte för att titta på databasen.

Förvaring, lagring av föremål och dokumentstod också på agendan.

– Det är ett bekymmer för oss alla. Platsbristen är problemet, konstaderas det.

– Vi behöver tala med kommunen kulturenhet om lämplig lokal och bjuder därför in nye kulturchefen **Fredrik Nornvall** till föreningarnas nästa samordningsträff.

Samarbete med skolorna i kommen togs också upp.

– Det är viktigt att kontakta skolorna för att informera om vad föreningarna/museerna har att erbjuda. Skärgårdsmuseet i Stavsnäs får besök av Djurö skola. Fornminnesföreningen funderar på att bjuda in lärare till studiedagar för att få dom intresserade av hembygdsfrågor och för att därigenom inspirera elever att komma på utställningar. Ingarö Hembygdsförening bjuder in andraklassarna från Brunn, Fågelvik och Lemshaga skolor till besök på hembygdsmuseet i Pilhamn. Till Möja kommer cirka 400 elever per år. Här finns också möjligheter att övernatta.

Gustavsbergdagen 16 maj är ett utmärkt tillfälle för oss att presentera vad vi gör där bl a Gustavsbergs Vänner medverkar i en fotoutställning.

Exempel på arrangemang för att rekrytera fler medlemmar är kontakt med vägföreningar, samfällighetsföreningar, informationsblad, Facebook, bli remissinstans hos Värmdö kommun ii aktuella plan- och samhällsfrågor, bilda byalag, informationstavlor, visitkort, dela i mässor.

Text & bild BW

SPF Värmdö firar 30 år

Från 85 till 850 medlemmar. En imponerande medlemsutveckling. SPF Värmdö firar i år 30 år.
– Det är ingen tvekan om att SPF Värmdö lever vidare i högönsklig välmåga. Vi bli bara fler och fler. Pensionärerna i Värmdö inser betydelsen av gemenskap och aktiviteter när man blir äldre, framhålls i föreningens minneshäfte.

Föreningen bildandes 1985 och fick då namnet SPF Värmdöringen och till dags dato haft sju ordföranden. Ny ordförande från i år efter **Gunilla Bjärås** är **Gerd Fredriksson.**
-Jag kommer att fortsätta Gunilla Bjärås drivande arbete med att utveckla vår mötesverksamhet tillsammans med alla de frivilliga som ställer upp, säger hon.

Samarbetet med kommunen bl a via det kommunala pensionärsrådet (KFP) var från början gott. Likaså samarbetet med Studieförbundet Vuxenskolan och föreningen Guldkanten. Ganska omgående startade man cirkelverksamhet och allt eftersom åren har gått har cirklarna blivit fler och fler och lockat många människor. Så småningom började man också ordna resor både inom och utom landet. Regelbundet ordnas dessutom föredrag, vandringar, bio, motionsaktiviteter, besök på konstutställningar mm.

Jubileumsfesten firades på Säby Säteri, Ingarö. Till höger ordförande Gerd Fredriksson hälsar välkommen. Bild ÅKE STORM

Jubileumsåret 2015 firades med stor fest på Säby Säteri på Ingarö i början av maj.

Arbeta tillsammans för ett behjärtansvärt ändamål

Cirkeldeltagarna i arbete med lapptäcket under hösten 2014.

I studiecirkeln "Lapptäcksteknik" som leds av Margareta Schön, beslutade deltagarna under hösten, att tillsammans sy ett stort lapptäcke för utlottning till förmån för Tostans utbildningsprogram Community Empowerment Program (CEP).

Det var cirkeldeltagarna i lapptäcksteknik som tyckte,att de efter föregående termin själva hade tillräckligt med väskor, kuddar och andra föremål i lapptäcksteknik. Istället enades de om att tillsammans genomföra ett "projekt". *"Vi syr ett lapptäcke tillsammans, lottar ut det, och ger pengarna till någon bra verksamhet".* Tostans utbildningsprogram blev deras val, där vännen **Sigrid Timdahl**, som är sekreterare i Tostan Sverige, "lägger ner hela sin själ".

Så under höstens alla tisdagsförmiddagar sydde nio damer från SPF Värmdö på detta täcke, under ledning av **Margareta Schön.** Dessutom,"lappade" damerna en kudde och en väska, samt vävde en löpare. Allt detta för att också lottas ut.

Det blev glada stunder i terapilokalen på Gustavsgården när dessa damer såg sin skapelse växa fram ruta för ruta i ett fantastiskt mönster. Många av oss andra i föreningen kom in och tittade med förundran hur detta arbete fortskred.

Nu blev täcket och ytterligare tre fina hantverk färdiga att lottas ut. Varje tisdag under våren 2015, såldes lotter till förmån för Tostan. Lottdragningen skedde den 17 februari vid SPF Seniorerna Värmdös Årsmöte. Sammanlagt hade 300 lotter sålts och som gav 6000 kr. Summan, som överlämnas till Tostan, kan ge 12 kvinnor, i Foutaområdet i norra Senegal, utbildning i sex månader. Margareta Schön överlämnade summan direkt till **Sigrid Timdahl** och **Birgitta Arrenius**, båda från Tostan Internationell.

Detta kan vara ett bra exempel på vad man åstadkommer tillsammans inom en studiecirkel, där deltagarna inte behöver sina alster själva, men ändå vill fortsätta att arbeta tillsammans för gemenskapen och vänskapens skull.

Text GUNILLA BJÄRÅS
SPF Seniorerna Värmdö

FAKTA

Tostan är en internationell ideell organisation som har arbetat i över 20 år i Afrika och som idag arbetar i sex afrikanska länder. Programmet ger människor på den afrikanska landsbygden kunskaper, som gör det möjligt för dem att bryta sociala normer såsom kvinnlig omskärelse och barnäktenskap, som inte är förenliga med mänskliga rättigheter. I december 2014 beslutade 121 byar i Senegal att upphöra med tvångsäktenskap och kvinnlig omskärelse, som en följd av det utbildningsprogram som pågått i dessa byar. Tostan Sverige, är en stödförening till Tostan Internationell. Kontaktperson är sjuksköterska och vårdlärare Sigrid Timdahl som är sekreterare i Tostan Sverige. Tostan betyder genombrott på wolofspråket som talas av 80 procent i Senegal.

Konst och kultur stimulerar SPF pensionärer i Värmdö

På Waldemars Udde Våsalongnen.

På Moderna Museet och Louise Bourgeois, installation.

Alla vet hur svårt det är att komma sig för att ta bussen in till stan' för att gå och se en aktuell utställning. Det insåg även jag trots ett genuint konstintresse. Då kom ide'n att erbjuda konstutflykter till föreningens medlemmar. En fredag i månaden, bokades in i vårt terminsprogram. Ett programblad med information om utställningen, tid och plats görs inför varje besök. Det annonseras på föreningens hemsida och på vår anslagstavla, samt presenteras på veckoträffarna. Alla som har anmält sin e-postadress till SPF får även programbladet i sin inbox. Information ges också vid föreningens veckomöten.

Nu har vi i flera år träffats vid Slussen en fredag i månaden, kl 11.00 för att gemensamt ta oss till förutbestämd utställning. På detta sätt får nu fler än jag se de aktuella utställningar som ges vid Moderna museet, Waldemars Udde, Liljevalchs, Fotografiska och Millesgården mfl. För jag måste ju stå där vid Slussen som är förutbestämt och välkomna dem som kommer. Ingen föranmälan behöver göras, så antalet deltagare varierar mellan tillfällena.

Arrangemanget är sedan flera år en del i föreningens samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan (SV). För att föreningen skall få bidrag från SV, finns vissa regler som skall uppfyllas. En lista på deltagare måste göras och det ska ingå en muntlig presentation av utställningen.

Vi har hunnit med många av de senaste årens mest intressanta och omtalade utställningarna, som kanske annars gått oss förbi. Till Vårsalongen på Liljevalchs i februari kommer det alltid flest besökare, och det är oftast en rolig utställning. Men vid besöket på Moderna Museet i mars var vi häpna över **Louise Bourgeois** märkliga skapelser, som ändå kallas konst.

Arrangemangen har visat sig vara ett trevligt tillskott i föreningens verksamhet. Det är roligt att gå på utställning tillsammans med andra. De flesta äter även lunch tillsammans eller bara tar en fika.

Vi har ju lärt oss att även kultur är viktigt för att hålla oss friska och vitala så länge som det är möjligt. Så om min lilla insatts kan göra skillnad så är det ju en extra bonus.

Text & Bild GUNILLA BJÄRÅS
SPF Seniorerna Värmdö.

VÄRMDÖ
STOCKHOLMS STOLTASTE SKÄRGÅRD

Den bästa träningen är den som blir av!

FÖRUTOM STYRKE- OCH GRUPPTRÄNING
- Öppettider 05–23
- Crossfitbur
- Sjöutsikt
- Årets Värmdöföretag 2013
- 2015 bygger vi ut i Gustavsbergs hamn

...och mycket mera

Varmt välkommen!

body joy

08-574 102 60 I www.bodyjoy.se

MÖLNVIK: Fenix väg 10
GUSTAVSBERGS HAMN: Odelbergsväg 19

Värmdö Skärgård Rotaryklubb 25 år

Värmdö Skärgård Rotaryklubb är en klubb som startades ur Värmdö Skeppslags Rotaryklubb år 1990 av ett gäng som tyckte att nu var det dags att också inkludera kvinnor i Rotary även på Värmdö*. Initiativtagare var **Leif Axelsson** och han hade med ett gäng för att bilda en egen klubb.

Jubileet firades med på Krogen i Grisslinge i sluet av april. Närvarande var medlemmar, Rotarys guvernör, de närliggande Rotaryklubbarna och Värmdös kommundirektör **Stellan Folkesson.**

Klubben har idag 55 medlemmar som träffas varje vecka till fredagsfrukost. Närmare hälften av medlemmarna är kvinnor. Till varje frukost inbjuds en intressant person som berättar om något som har allmänintresse-kultur, historia till innovationer, samhällsnytta eller verksamhetspresentationer.

Klubben jobbar med en mängd olika samhällsinsatser på både lokal och global nivå. För närvarande är följande insatser på gång:

"Lilla Rotarykören" framförde kända sånger.

- Integrationsprojekt för unga med utländsk bakgrund
- Sponsoring av Skota Hem – segling för funktionshindrade
- Seglarläger för ungdomar i Nynäshamn
- Ungdomsinitiativ – RYLA – ledarutbildning för unga ledare
- Ungdomsutbyte – utbyte mellan Värmdö-familj och utländsk ungdom under ett år.
- Östersjöprojektet – medvetenhet och stöd till organisationer som jobbar för miljön i och kring Östersjön
- Solvatten – insamling av medel för vattenrening för tredje världen

Från vänster medlemmarna Lennart Nilsson, Siw Strömbäck och Christofer Nathanson återgav spännnde episoder under klubbens 25 år.

Sedan 1992 delar klubben ut **Nils Thuresson-stipendiet** till "en förtjänt person med direkt anknytning till Värmdö kommun". Från 1993 har också **John Franzén-stipendiet** utdelas till en konstnär, målare, grafiker eller skulptör, boende eller verksam inom Värmdö kommuns gränser.

*1987 förbjöd USAs dåvarande regering Rotary att utesluta kvinnor som medlemmar eftersom det stred mot konstitutionen och 1989 kom de första Svenska Rotaryklubbarna att bjuda in kvinnliga medlemmar. Bild IW

Musiker och båttaxiägare får stipendium

Nils Thuressons Rotarystipendium i Värmdö Skärgård Rotaryklubb, på 10.000 kr, instiftades 1990 och utdelas årligen till en förtjänt person med direkt anknytning till Värmdö. Stipendiet delades ut i maj.

Årets stipendiat är Daniel Karlsson, Runmarö, född 1973 i Kristinehamn, Värmland. Han är pianist, musiker och kompositör, med många års studier i piano och jazz på Skurups musikhögskola och Kungliga Musikhögskolan i afro-amerikansk musiktradition. Motiveringen:

"Daniel Karlsson representerar en musikalisk helhet, som ger ett fascinerande intryck av mångsidighet och närvaro i nuet med rötter bakåt i tiden - hans fokus på barn och skärgården ligger Värmdö Skärgård Rotaryklubb särskilt varmt om hjärtat."

Han etablerades i Stockholm som medlem i Fredrik Noren Band 1995. Bildade 1997 musikkollektivet Oddjob, som turnerat i Eu-

Daniel Karlsson med vid stipendieutdelningen på Krogen Grisslinge i maj i år.

ropa, släppt sju album. Sedan 2012 samarbete med Manus Örström.

Utmärkelser bl a: 2002: "The Swedish jazz music Grammy", 2005 årets "Jazz in Sweden scolarsip", 2014 "he Swedish Grammy for children music", Oddjobs studio album jazz-oo dedikerat till barn, 2015 svensk Grammy för "Fusion for Fish" i kategorin bästa jazz.

Daniel Karlsson Trio. Daniel flankeras av fr.v Christin Spering, basist och t.h trummisen Fredrik Rundkvist.

Utöver musiken driver han sjötaxi på Runmarö. Musiken spelas in i Runmarö Consert Hall, där det bl a ges egna konserter.

GUSTAVSBERGS ZOO

EN RIKTIG ZOOAFFÄR

VI HAR LEVANDE DJUR OCH LEVANDE PERSONAL!

SOMMARTIDER 21 JUNI – 16 AUGUSTI: Stängt på söndagar.
ÖPPET Mån–Fre 10–18, Lör 10-15
08-570 333 35 • GUSTAVSBERGS CENTRUM

Klassfest för 80-åringar

Vår klass år 1944.

Framför vår skola, Ekedalsskolan, år 2015. Bakre raden fr.v. Torbjörn Groth, Conny Rolf, Britt-Mari Möller/Strålman, Jan-Olov Gezelius. Mittersta raden fr.v. Ulla Nordström/Hedberg, Ingvar Pettersson, Henry Friberg, Hans Nordgren, Göran Johansson/Olsén. Främre raden fr.v. Margareta Jönsson/Ekrot, Viviann Pettersson/Bäckman, Alice Bengtsson/Asmussen, Birgitta Adborn/Möller, Vanja Andersson/Larsson. Bild IW

Den 12 maj 2015 träffades en grupp före detta elever vid Gustavsbergs sjuåriga Folkskola årgång 1935 och som började i småskolans första klass för fru **Anna Waesterberg** 1942. Från tredje klassen övertogs kunskapsinlärningen av magistern och församlingens kantor **Gösta Borg** som sedan med varm hand överlämnade oss till skolans överlärare **Vilhelm Gezelius** i sjunde klassen för den sista finslipningen inför inträdet i vuxenlivet. I sjätte klassen hade några redan lämnat oss och gått över till realskoleklass i Nacka. Vi kan glädja oss åt att vi fick uppleva införandet av allmän skolbespisning och blev den sista klassen i den sjuåriga folkskolan i Gustavsberg.

Klassen, som vid inskrivningen i skolan bestod av 32 elever, har nu av naturliga orsaker minskat till 18 stycken och det blev till sist 15 glada och förväntansfulla 80-åringar som kunde samlas på Församlingsgården Kyrkettan i Gustavsberg där personalen välvilligt dukat fram smörgåsar och kaffe med kaka och ställt upp med dator och projektor där **Ingvar Pettersson** visade ett urval av tidstypiska bilder och filmer ur Hembygdsföreningen Gustavsbergs Vänners arkiv.

Med Conny Rolfs hjälp kom snart historieberättandet i gång och vi fick många glada skratt när de gamla Gustavsbergshistorerna kunde berätta om personer och händelser i vårt nu helt förändrade samhälle. De redan i skolan fnittriga flickorna **Alice B. Viviann P.** och **Birgitta A.** kiknade av skratt när de mustiga historierna och "öknamnen" nu väktes till liv igen.

Vår klass har haft två tidigare klassträffar den första den 12 juli 1985 den andra den 20 maj 1995 och initiativtagarna denna gång var **Jan-Olov Gezelius, Conny Rolf** och **Margareta Ekrot.**

Text INGVAR PETTERSSON

Johnny Tedenfors, till höger, ordf i Värmdö Arbetarekommun och Pär Simon Margulies, vice ordf, vid lokalen på Tyra Lundgrens väg 6.

Vi finns på Tyra Lundgrens väg 6
i Gustavsbergs hamn.

Tel: 08-570 300 00
E-post:
socialdemokraterna.varmdo@telia.com

Socialdemokraterna önskar er alla en trevlig sommar!

Musikstipendium till ung blåsare

Gabriel Torres tar emot musik-stipendiet. Bild IW

För att främja intresset för blåsmusik har Gustavsbergs blåsorkester sedan 2008 årligen delat ut ett stipendium till amatörmusisker med syftet att uppmuntra främst ungdomar att spela blåsintrumet. Stipendiaterna ska traktera ett musikinstrument som normalt ingår i en symfonisk blåsorkester samt vara bosatta och verksamma i Värmdö kommun. Aktuella stipendiater föreslås av lärana på från kulturskolan.

I år gick stipendiet till den unge trombonisten **Gabriel Torres**

"För visat stort intresse för blåsmusik samt att med spelglädje vilja utveckla sitt musicerande för framtiden".

– Stipendiet består av ett presentkort till en musikaffär, stipendiebrev samt att får vara solist i samband med vår årliga stipendiekonsert. Vår idé är att det är roligt att spela, gammal som ung. Vi märker att det är svårt att få de unga musikerna att fortsätta i orkestrar som vår, säger **Mats Karlsson,** Blåsorkesterns vice ordförande.

VETERINÄREN HAR ORDET

KRISTINA BERGGREN
Leg veterinär, Värmdö Djurklinik

Lilla leverflundran – en finurlig parasit

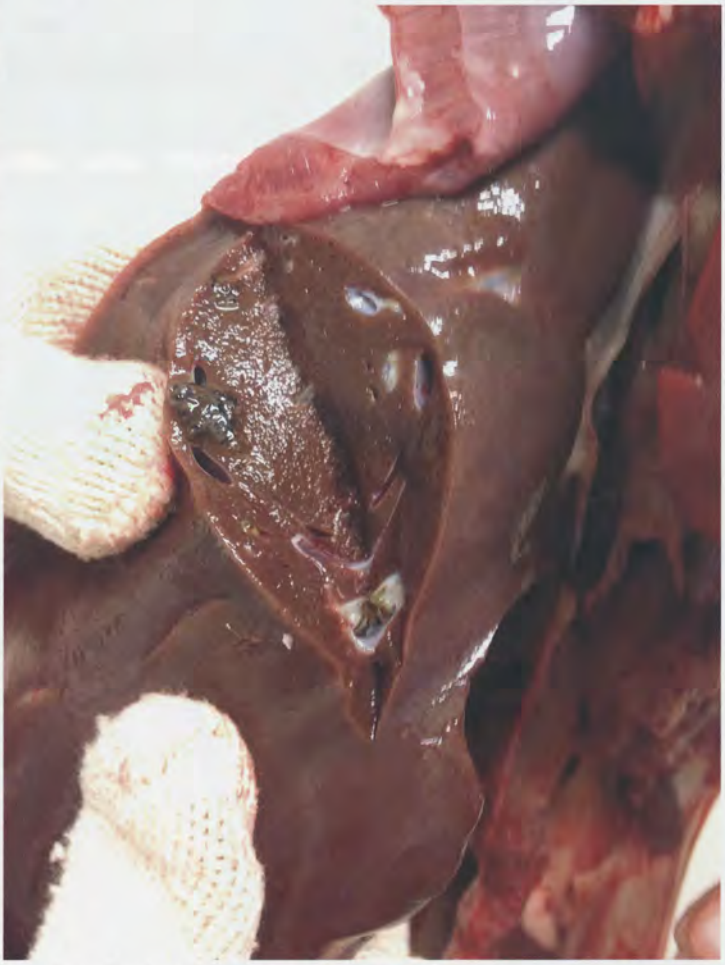
Lilla leverflundran, *Dicrocoelium dendriticum,* är en relativt vanligt förekommande parasit hos nöt och får i Sverige och verkar vara något vanligare i de syd-östra delarna av landet. Den tillhör släktet sugmaskar och förekommer även hos lamadjur och vilda idisslare och finns i stora delar av världen.

Parasiten behöver två mellanvärdar för att utvecklas. Första mellanvärden är en landsnäcka som äter upp ägg med larver i. Larverna blir frilevande, utvecklas och förökar sig i snäckan. Larverna stöts sedan ut från snäckan i slembollar som tyvmyran äter upp för att få i sig fukt i de torra markerna. I myran utvecklas larverna till infektionsduglig parasit för nötkreatur med flera arter. En del av de uppätna larverna påverkar myrornas centrala nervsystem på så vis att myrorna på morgonen kryper högst upp på grässtrån i hagen och när de vänder sig ner för att gå ner från toppen av strået låser sig käkarna så de sitter fast i gräset under hela dagen. När kvällen kommer och det blir mörkt o svalt släpper låsningen av käkarna och myrorna kan leta mat och leva som vanligt så de inte svälter ihjäl. Nästa dag upprepas proceduren. Att myrorna sitter på grässtrån ökar chansen att bli uppätna av slutvärden, till exempel en ko. De larver som inte påverkar nervsystemet hamnar i bakkroppen på myran och det är de som är smittsamma.

När larverna kommit in i tarmsystemet på slutvärden utvecklas de till frilevande parasiter som vandrar upp till gallgångarna i levern där de blir fullvuxna små leverflundror och börjar producera ägg. Äggen kommer ut i slutvärdens avföring då gallblåsan tömmer sig. Äggen börjar bildas ca 10-12 veckor efter att djuret infekterats och kan överleva i månader på torra betesmarker. Väl ute på betet tar det ca 3-4 veckor för äggen att utvecklas till att innehålla larver som kan smitta nya landsnäckor.

Den utvecklade leverflundran som blir ca en cm lång gör ingen större skada på sitt värddjur i gallgångarna, som regel ses inga kliniska symtom utan parasiten upptäcks i de flesta fall vid organinspektion på slakteri varpå organet kasseras. Man kan även hitta den om man tar avföringsprov på idisslare. Då inga symtom ses sätts ingen behandling in. Det är väldigt svårt att bli av med den parasitära infektionen i områden där mellanvärdarna finns då de bär på smittan.

Lilla leverflundran ska ej förväxlas med stora leverflundran som även den lever sitt vuxna liv i gallgångarna i levern men på vägen dit orsakar parasiten stor skada i framför allt levern. Då parasiten skadar inre organ uppstår symtom som försämrad tillväxt men kan i svårare fall även ge blodbrist, diarré och avmagring.

Små leverflundror (ses vid det övre handskklädda fingret) kan klämmas fram från gallgångarna på infekterade levrar. Bild VÄRMDÖ DJURKLINIK

VÄRMDÖ DJURKLINIK

Kirurgi - Röntgen - Ultraljud - Eget lab -Tandvård
Beteendemottagning - Foderförsäljning

08-570 333 75

www.varmdodjurklinik.se

Stockholms Gårdsveterinär

Ultraljud - Hältor - Munhåleundersökningar - Akutsjukvård - Kirurgi - FEI-pass
Valp/kattungebesiktningar i hemmet - Hemavlivningar av hund och katt

070-570 79 80

www.stockholmsgv.se

VI SÄLJER MEST

PÅ VÄRMDÖ

08 571 400 80
bovida.se

bovida
FASTIGHETSMÄKLARE